Parlament České republiky POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2018 VIII. volební období

Těsnopisecká zpráva o schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu

Navržený pořad 15. schůze Poslanecké sněmovny

1. Připravované omezení podpory bydlení ze strany Ministerstva práce a sociálních věcí

Parlament České republiky POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2018

VIII. volební období

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA o 15. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu konané dne 14. června 2018

Obsah:

14. června 2018

Schůzi zahájil místopředseda PSP Petr Fiala.

Usnesení schváleno (č. 276).

Řeč poslance Ivana Bartoše	4
Řeč poslance Pavla Kováčika	(
Řeč poslance Jana Chvojky	
Řeč poslance Jana Bartoška	
Řeč poslance Jaroslava Faltýnka	9
Řeč poslankyně Hany Aulické Jírovcové	10
Řeč místopředsedy PSP Tomia Okamury	12
Řeč ministryně práce a sociálních věcí ČR Jaroslavy Němcové	12
Další část schůze řídil místopředseda PSP Vojtěch Pikal.	
Řeč poslance Jana Bartoška	19
Řeč ministryně pro místní rozvoj ČR Kláry Dostálové	23
Řeč poslance Jana Farského	
Řeč poslance Ivana Bartoše	20
Řeč poslankyně Hany Aulické Jírovcové	
Řeč ministryně práce a sociálních věcí ČR Jaroslavy Němcové	3
Další část schůze řídil místopředseda PSP Tomio Okamura.	
Řeč poslance Jana Bartoška	31
Řeč poslance Miroslava Kalouska	32
Řeč poslance Jakuba Michálka	
Řeč poslance Zbyňka Stanjury	
Pořad schůze nehvl schválen	

Závěrečná řeč místopředsedy PSP Tomia Okamury

Zahájení schůze Poslanecké sněmovny 14. června 2018 Přítomno: 149 poslanců

(Schůze zahájena v 9.00 hodin.)

Místopředseda PSP Petr Fiala: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, přeji vám pěkný den a zahajuji 15. schůzi Poslanecké sněmovny, na které vás všechny vítám.

Schůzi svolal předseda Poslanecké sněmovny podle § 51 odst. 4 jednacího řádu na základě žádosti 40 poslanců. Pozvánka vám byla rozeslána v pátek 7. června tohoto roku a zároveň vám byla tentýž den rozdána prostřednictvím poslaneckých klubů

Prosím vás nyní, abyste se přihlásili svými identifikačními kartami, popřípadě mi oznámili, kdo hlasuje s náhradní kartou, resp. požádal o vydání náhradní karty. V tuto chvíli s náhradní kartou číslo 5 bude hlasovat pan poslanec Gazdík a s náhradní kartou číslo 7 pan poslanec Skopeček.

Nyní přistoupíme k určení ověřovatelů této schůze. Navrhuji, abychom jako ověřovatele určili poslance Jaroslava Holíka a poslance Františka Kopřivu. Má prosím někdo jiný návrh na určení ověřovatelů této schůze? Nemá. V tom případě přistoupíme k hlasování.

Hlasujeme o schválení ověřovatelů schůze, pánů poslanců Holíka a Kopřivy.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 1, přihlášeno 128 poslanců, pro 124, proti nikdo. Konstatuji, že jsme ověřovateli 15. schůze Poslanecké sněmovny určili poslance Jaroslava Holíka a poslance Františka Kopřivu.

Sděluji, že do zahájení schůze požádali o omluvení své neúčasti na jednání tito poslanci a poslankyně. S jejich jmény vás teď seznámím: Jiří Běhounek – zahraniční cesta, Josef Bělica – pracovní důvody, Pavel Bělobrádek – pracovní důvody, Jan Birke – pracovní důvody, Stanislav Blaha – zdravotní důvody, Marian Bojko – pracovní důvody, Jana Černochová – pracovní důvody, Petr Dolínek – pracovní důvody, Tomáš Hanzel – pracovní důvody, Tereza Hyťhová – zdravotní důvody, Ivan Jáč – zdravotní důvody, Monika Jarošová – pracovní důvody, Jiří Kobza – zdravotní důvody, Martin Kolovratník – osobní důvody, Leo Luzar – osobní důvody, Přemysl Mališ – zdravotní důvody, Květa Matušovská – zdravotní důvody, Ilona Mauritzová bez udání důvodu, Patrik Nacher – pracovní důvody, Ladislav Okleštěk – zdravotní důvody, Zuzana Ožanová – pracovní důvody, Petr Pávek – zahraniční cesta, Pavel Plzák – osobní důvody, Ivo Pojezný – pracovní důvody, Petr Sadovský – pracovní důvody, Antonín Staněk – zahraniční cesta, Julius Špičák do 9.20 – pracovní důvody, Kateřina Valachová – rodinné důvody, Helena Válková do 10 hodin – pracovní důvody, Radovan Vích – zdravotní důvody, Jana Vildumetzová – zdravotní důvody, Ivo Vondrák – pracovní důvody, Petr Vrána – pracovní důvody, Jan Zahradník – osobní důvody. Dále se omlouvají pan poslanec Michálek v době od 9 do 9.20 z rodinných důvodů, pan poslanec Feri v době od 9 do 9.15 z pracovních důvodů, pan poslanec Benešík do 10 hodin z pracovních důvodů.

Omlouvají se také z dnešního jednání následující členové vlády: Andrej Babiš – pracovní důvody, Lubomír Metnar – pracovní důvody, Jiří Milek – pracovní důvody, Robert Pelikán – pracovní důvody, Robert Plaga – pracovní důvody, Alena Schillerová – pracovní důvody, Martin Stropnický – zdravotní důvody, Ilja Šmíd – pracovní důvody, Dan Ťok – pracovní důvody, Vojtěch Adam – pracovní důvody.

Nyní přistoupíme ke stanovení pořadu 15. schůze, jehož návrh je uveden v pozvánce. Připomínám, že podle § 54 odst. 7 zákona o jednacím řádu rozhodne Sněmovna pouze o pořadu uvedeném v žádosti. Nelze navrhnout žádnou změnu ani doplnění pořadu. Nelze doplňovat, rozšiřovat schválený pořad. Konstatuji také, že návrh pořadu zní: Připravované omezení podpory bydlení ze strany Ministerstva práce a sociálních věcí.

Než přistoupíme k hlasování, tak se s přednostním právem přihlásil pan předseda Bartoš. Já jenom na základě některých opakovaných dotazů konstatuji, že podle jednacího řádu v této chvíli mohou vystoupit pouze poslanci s přednostním právem, mezi něž, dokud není otevřena obecná rozprava, nepatří ti, kteří jsou vybráni klubem, aby přednesli stanovisko klubu. Jsou to pouze předsedové stran a předsedové poslaneckých a klubů a členové vlády samozřejmě a členové vedení Sněmovny, ti, kteří mají přednostní právo. Prosím, pane předsedo.

Poslanec Ivan Bartoš: Dobré ráno, kolegyně a kolegové, pane předsedající. Než se vyjádřím k programu této mimořádné schůze, a já věřím, že program této schůze bude schválen, ale co kdyby se tak nestalo, chtěl bych jenom reagovat na jednu věc, se kterou jsme se včera rozešli, a to jenom velmi rychle.

Pan předseda Kováčik včera obvinil našeho předsedajícího, místopředsedu Poslanecké sněmovny Vojtu Pikala, že komolí jména kolegů. Vojta Pikal se paní poslankyni Květě Matušovské, roz. Končické, kdyby někdo v tom měl ještě třeba trochu nějakou popletenou rovinu, omluvil za to, že ji přejmenoval.

My jsme se podívali do toho záznamu, protože pan předseda Kováčik tady vlastně i říkal: a jestli to budete dělat dál, pane Pikale, tak... mluvil prostřednictvím tedy předsedajícího. Nemluvil pan Vojta Pikal, ale předsedající, tak že navrhne jeho odvolání. My jsme si samozřejmě tuhle věc našli... a mně se vypnul počítač. (Ze svého notebooku pouští část včerejšího vystoupení.) Jasně tam zcela zaznělo Leo Luzar. Já jsem to chtěl nahrát zpomaleně, ale nebudu plýtvat vaším časem.

Já bych chtěl jenom poprosit prostřednictvím pana předsedajícího pana předsedu Kováčika, jestli by tady na to mohl reagovat, protože ta sebereflexe u nás je přirozená. A skutečně to že byl prostě v danou chvíli hluk v sále, nebo to nebylo slyšet, tak rozhodně jsme tady nehovořili o panu Leo Luzarovi jako o nějakém Lůzrovi.

A teď jenom k programu schůze, jestli mohu. Využiji toto slovo. Doufám, že bude tento program schválen.

My v poslední době sledujeme poměrně smršť překotných návrhů, nějakých novel zákonů, které se dotýkají velmi důležité problematiky dostupného a sociálního bydlení. My jsme se účastnili řady grémií, které pořádá Ministerstvo pro místní rozvoj, jsou tam přítomni i zástupci MPSV, někdy Ministerstva financí. Naše poslankyně Olga Richterová dokonce interpelovala 31. 5. pana premiéra, jakým způsobem se koordinuje postup mezi jednotlivými ministerstvy. Tu odpověď zatím nemáme.

Tady vláda připravuje zákon o sociálním bydlení. Je to v podstatě investiční zákon, který řeší skutečně problém lidí, kteří mají aktuálně nějaký bytový problém, ale my stále nemáme odpověď na otázku, jakým způsobem bude tento návrh synchronizovaný se sociální prací v daném regionu, kde se toto řeší, jak toto bude fungovat. My jsme zaznamenali debaty ohledně stavebního zákona. Tady vstoupila v platnost novela od začátku roku, která má usnadnit územní řízení, umožnila přesun kompetencí na obce s rozšířenou působností, aniž by jim k tomu poskytla příslušný personální aparát. A takovéto změny se dějí.

My teď přes sebou máme, a kvůli tomu je svolaná dnešní schůze, návrh, že stát nějakým způsobem bude zasahovat do příspěvku a doplatku na bydlení. Já jsem chtěl říci, že to je velmi citlivá věc. V podstatě v tuto chvíli je to jediný způsob, jakým stát může intervenovat nějakým způsobem do složité bytové situace. Tady zaznívají různá čísla. Tento nástroj skutečně není věc, jakou můžeme řešit obchod s chudobou, řešit to, že někdo parazituje na těchto dvou dávkách ve smyslu, že poskytuje předražené ubytování lidem, kteří jsou v nouzi, a stát to vlastně platí.

Příspěvek na bydlení má sloužit jako prevence pádu do chudoby a pobírá jej v tuto chvíli 279 tisíc domácností. Tu druhou dávku, doplatek na bydlení, pobírá 52 tisíc těch nejchudších domácností. To je důležitá věc, kterou stát může pomoci normálně dvoučlenným pracujícím rodinám k tomu, aby mohly důstojně bydlet, protože ceny komerčního trhu stát ovlivňovat nemůže.

My bychom prosili, když se tady připravuje návrh sociálního bydlení, aby toto byla ta platforma, na které se ponesou další návrhy, jakým způsobem ovlivnit tyto dvě dávky, aby nevznikaly nějaké ad hoc reakce na základě toho, že vláda vyrazí do regionů a vidí, jaké jsou problémy v sociálně vyloučených oblastech.

Pro mě je samozřejmě super, když slyším, že vláda maká do roztrhání těla, ale už naše babičky věděly, že práce kvapná je málo platná. Ty novely novel a navazující zákony, ty agendy, jsou nepropojené. Jsou tady nějaké dočasné změny, jsou tady nějaké rychlé záplaty na tu situaci.

My bychom skutečně chtěli poprosit vládu a dotčená ministerstva, aby k tomuto problému přistupovaly komplexně, aby ten nový zákon od paní ministryně Dostálové z jejího ministerstva byl připraven v souladu s MPSV a s Ministerstvem financí, a v rámci této schůze bychom chtěli vyzdvihnout následující témata a požádat vládu, aby předložila ucelený návrh opatření, a to v jednom balíčku, pro oblast dostupného bydlení, nikoliv pouze sociálního, který bude zahrnovat kromě toho nového zákona o sociálním bydlení i návrh změn zákona o sociálních službách a změn stavebního zákona. Předložení návrhu financování výstavby sociálního bydlení, poskytnutí informací o řešení problémů v oblasti IT a jejich připravenost na chystané změny,

protože i my jsme... V tomto roce byly zahlceny úřady práce. Prostě pokud se mění agenda, tak samozřejmě práce narůstá a ty úřady to nezvládají.

Pro nás je velmi důležitá věc a my jsme na grémiu viděli zástupce dalších ministerstev, abychom byli ujištěni, že zde probíhá koordinace, protože ministerstva mají své rozpočty, a pokud Ministerstvo pro místní rozvoj uvolní peníze a nebude k tomu zároveň zajištěno financování sociálních služeb, budeme pokračovat v trendu, kdy se buduje nějaké bydlení pro sociálně slabší občany, tito se tam odsouvají, ale jakýkoliv program na to, aby se oni z té situace dostali, nebude fungovat, protože to je holt jiný zákon, to je holt jiný balíček peněz a musí také projít Sněmovnou.

Prosíme nejvíce – a já doufám, že se k tomu dobereme – o zastavení nesmyslných, překotných a z kontextu vytržených novelizací zákonů. To my považujeme, že se momentálně děje ve věci dávek, které stát vyplácí na dostupné bydlení normálním rodinám v České republice. Týká se to zhruba 300 tisíc domácností. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. S přednostními právy jsou nyní přihlášeni páni předsedové Chvojka, Kováčik, Bartošek, Faltýnek, v tomto pořadí. Pan předseda Chvojka má slovo. Pan předseda Chvojka dává přednost panu předsedovi Kováčikovi. To určitě můžeme akceptovat. Prosím, máte slovo.

Poslanec Pavel Kováčik: Děkuji za slovo, děkuji panu předsedovi Chvojkovi. Ostatně člověk to může brát ze dvou směrů, jako že dává třeba přednost staršímu třeba, ale ne.

Přeji vám hezký dobrý den, vážená vládo, pane předsedající, kolegyně a kolegové. Já bych rád reagoval na pana kolegu Bartoše s onou sebereflexí. Já vítám sebereflexi u kohokoliv. Já jsem ji včera projevil předem, protože celý ten můj příspěvek byl o tom, že jestli jsem špatně slyšel pro hluk v sále, tak mě omluvte, ale zdálo se mi atd. atd. Jo? Čili ta sebereflexe tam byla předem, ta omluva tam byla již předem, takže pane kolego Bartoši, jestli takto jste schopen to vzít jako omluvu, a pane kolego Pikale, jste-li tu, jestli jste takto schopni to vzít jako omluvu, předem byla dána a myslím, že bychom měli nastavit korektnější vztahy mezi námi, ne pouze na sebe útočit. Já odjakživa, a jsem tady dlouho, si myslím, že osobní útoky, osobní napadání nebo nějaké osobní invektivy sem prostě nepatří. Také jsem se jich nikdy vědomě nedopouštěl.

Co se týká bydlení, KSČM hovoří ve svých programových dokumentech a prosazuje reálně i tady v Poslanecké sněmovně, ale i v krajských, obecních a městských zastupitelstvech dostupné bydlení, sociální bydlení, malometrážní bydlení. Hlavně, víte, my jsme na to, a dost často nám kdekoli kdokoli vyčítá naši hlubokou minulost, kdy se stavěly ony králíkárny a byly dostupné doopravdy všem, dneska ta králíkárna stojí až několik milionů a nestaví se jich příliš mnoho. Takže navrátí-li se zpátky do rukou obecních výstavba bytů státem, tedy námi všemi, dotovaná tak, aby ten, kdo nedosáhne svými příjmy, protože není každý schopen zaplatit několik milionů, aby ten, kdo nedosáhne na vlastnické bydlení, na vlastní byt, na vlastní dům, tak aby měl rozumnou šanci získat bydlení, protože podle našeho soudu je bydlení

základním právem. Dostupné důstojné bydlení v 21. století ve střední Evropě je základním lidským právem. Prosím pěkně, to je náš přístup.

Co se týká tady toho konkrétního tématu, podrobněji se stanoviskem klubu vystoupí kolegyně Aulická Jírovcová, místopředsedkyně poslaneckého klubu. Já jsem přesvědčen o tom, že ten, kdo se tím tématem zabývá, má k němu mluvit. Můj osobní názor je, že jestliže připravovaný, ještě ne ani tady ve Sněmovně jsoucí zákon má postihnout hlavně ty obchodníky s tím lidským neštěstím a s tou bídou, ale nechť tedy se naplno rozvine debata.

My ten program nepodpoříme. A já si dovolím teď se tady omluvit z jednání Poslanecké sněmovny z pracovních důvodů. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji, pane předsedo. Slovo má pan předseda Chvojka, po něm pan předseda Bartošek a po něm pan předseda Faltýnek. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jan Chvojka: Tak děkuji za slovo, pane místopředsedo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já jsem dal přednost panu předsedovi Kováčikovi z toho důvodu, aby reagoval na to, co říkal pan předseda Bartoš. Nechtěl jsem, abych do toho nějak vstoupil já, aby se nějakým způsobem namixovala ta debata. Chtěl jsem mu dát ten prostor k té omluvě, po které volal pan předseda Bartoš.

Co se týče nynější schůze, nebo resp. návrhu na schůzi, tak si myslím, že tento problém má dvě roviny. Ta první rovina je samozřejmě věcná a druhá rovina je politická a dejme tomu i legislativní nebo legislativně technická.

Pokud jde o tu věcnou rovinu, o tu rovinu první, tak já si pamatuji jako tehdejší ministr, který spolupracoval na zákoně o sociálním bydlení spolu s tehdejší ministryní práce a sociálních věcí a ministryní pro místní rozvoj, my jsme předložili tehdy velmi komplexní a dlouho diskutovaný návrh zákona o sociálním bydlení. Já si myslím, že sociální bydlení není úplně šťastný název, že by bylo lepší tento institut pojmenovat dejme tomu dostupným bydlením nebo slušným bydlením nebo nějakým jiným, ale ne sociálním, ale to je jedno. Tady jde o obsah, ne o název.

A je pravda, že součástí tohoto návrhu zákona, o kterém se diskutovalo velmi dlouho jak na úrovni pracovních komisí Legislativní rady vlády, tak na Legislativní radě vlády, tak poté ve vládě, tak součástí této materie byly změny v dávkách na bydlení, které byly ovšem načasované tak, aby platily až tehdy, až bude systém veřejného dostupného bydlení realizován.

Pravda také je, že tento návrh, byť to byl návrh vládní, byl kritizován bohužel tehdejším koaličním partnerem, hnutím ANO, zřejmě se záměrem, že si oni v příští vládě institut sociálního dostupného či jakého bydlení udělají sami a lépe. Jak je ale vidět, tak se tomu bohužel nestalo. Současné vedení Ministerstva práce a sociálních věcí navrhuje opatření, která velmi omezují dávky na bydlení. Úplná změna k lepšímu ale nemůže nastat právě bez vybudování systému veřejně dostupného bydlení ve spolupráci s těmi ať už malými, nebo velkými obcemi a městy.

My si zajisté všichni přejeme, aby byl v této zemi ukončen obchod s chudobou. A je také potřeba říci, že minulá vláda ČSSD, hnutí ANO a KDU-ČSL velmi výrazně zpřísnila podmínky pro vyplácení dávek na ubytovny a snížila jejich výši. Bohužel ale navrhovaná současná reforma se nedotkne zdaleka jen sociálně vyloučených lidí na ubytovnách, ale postihla by velmi bolestně i chudší pracující, rodiny či seniory.

Ta připravovaná reforma, o které tady mluvíme, počítá se sloučením obou dávek na bydlení v jednu a já tam vidím tři rizikové prvky, kvůli kterým mohou o nárok na dávku přijít desítky tisíc domácností. Za prvé, u příspěvku na bydlení se zavádí test na majetek, který je dosud jen u doplatku na bydlení. Za druhé, příjemcům dávky na živobytí by zbylo jen jakési minimum, ale nesmělo by jim zbýt více a u příspěvku na bydlení by se omezily stávající normativy, které dnes rozlišují strop dávky podle velikosti obce, a zavedl by se strop na jeden metr čtvereční stejný pro celou zemi. A v době, kdy v České republice stále neexistuje, bohužel, jak jsem o tom mluvil, zákon o sociálním či veřejně dostupném bydlení, bude mít taková reforma katastrofální dopady, zejména na osamělé seniory či seniorky, samoživitelky či chudé pracující rodiny, u kterých dosud dávky na bydlení tvořily velmi podstatnou a důležitou část jejich rodinného rozpočtu. A zároveň tato opatření vytvoří enormní tlak na tak již dnes přetížené úřady práce a bez navýšení počtu pracovníků, resp. úředníků na úřadech práce cca o 800 lidí, vůbec nebude možné tento návrh realizovat. To je k té věcné částí návrhu.

Myslím si, že z toho, co jsem říkal, vyplývá, že s takovouto "reformou" nesouhlasíme a ČSSD ji rozhodně nepodporuje, a pokud to dopadne tak, že budeme mít svého ministra práce a sociálních věcí – zítra se dozvíme výsledky referenda –, tak určitě takovýto návrh náš ministr stáhne.

A teď právě k té politické a legislativní rovině. Tento návrh, o kterém se tady dnes část poslanců chce oprávněně bavit, oprávněně bavit, je návrhem, který ještě do sněmovny nepřišel. Je to návrh, a já to jako bývalý ministr pro legislativu vím, který je někde v nějakém mezirezortu, teoreticky by ho čekalo, dejme tomu, ještě projednávání na pracovních komisích Legislativní rady vlády, na Legislativní radě vlády – ten návrh, o kterém se dnes bavíme, se teoreticky může ještě tisíckrát změnit. A já si myslím, že není úplně logické, abychom my jako politici rozšiřovali, nebo měnili bitevní pole v tom smyslu, že si nepočkáme, až ten zákon přijde sem v nějaké podobě, ale budeme se už i zabývat návrhy zákonů, které jsou někde v nějakém mezirezortu. To přece nemá žádnou logiku. Ten zákon se může ještě stokrát změnit, anebo sem ani nemusí přijít z různých důvodů. Legislativní rada vlády sezná, že je to totálně nedobrý zákon. Vláda ho prostě neschválí z nějakých důvodů. To se budeme bavit o všech možných věcech, které jsou teprve někde v mezirezortu? Budeme rozšiřovat bitevní pole, že se budeme bavit o věcech, které sem možná ani nepřijdou? Vždyť to nemá žádnou logiku. Budeme si hrát na nějakou další legislativní radu vlády, která posuzuje zákony, když přitom na ně máme čekat, až sem právě přijdou z té vlády? Logiku to nemá. Takže to je ta politická či legislativně technická, či možná logická rovina.

To znamená resumé. Za prvé, my nepodporujeme tento návrh a náš potenciální ministr práce a sociálních věcí ho stáhne, protože ten návrh je špatný, není domyšlený, není logický. A za druhé, z těch důvodů, které jsem řekl, nepodpoříme

program této mimořádné schůze, protože věci, které se teprve vyskytují někde v nějakém mezirezortu, na plénum Poslanecké sněmovny podle mého názoru nepatří. Počkejme si na to, až ten případný návrh přijde z vlády přímo sem, tak jak to máme v jednacím řádu a Ústavě.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. Následuje informace o omluvách. Tak jak avizoval pan předseda Kováčik, tak se omlouvá z osobních důvodů z dnešního jednání. Předseda Poslanecké sněmovny Radek Vondráček se omlouvá z důvodu zahraniční pracovní cesty, pan poslanec Radek Koten z pracovních důvodů z dnešního jednacího dne, od 9.50 z pracovních důvodů pan poslanec Radek Holomčík a místopředseda Sněmovny Jan Hamáček z dnešního jednání z důvodu zahraniční pracovní cesty.

Následuje s přednostním právem vystoupení pana předsedy Bartoška, po něm pan předseda Faltýnek. Máte slovo.

Poslanec Jan Bartošek: Děkuji za slovo, pane předsedo. Já se na vás, kolegyně a kolegové, obracím s žádostí, abyste umožnili schválení tohoto programu, protože to považujeme za velice důležité, aby bylo možné diskutovat na toto téma. Z toho důvodu jsme také požádali o svolání této schůze. Jedná se o poměrně zásadní věc, která bude mít dopad do života lidí v řádu desetitisíců, a je pro nás důležité, abychom mohli diskutovat všichni, nikoliv na úrovni pouze přednostních práv. Samozřejmě v případě, že to umožněno nebude, budeme postupovat stejným způsobem a budeme vystupovat z pozice přednostních práv, ale považuji za férové, aby zvlášť z lokalit, jako je Ústecko, Ostravsko a další měli možnost se k tomu vyjádřit i poslankyně a poslanci, kterých se to týká.

Otázku bydlení považujeme za naprosto klíčovou. A byť rozumím tomu, co zde říkal kolega Chvojka, tak si myslím, že je důležité, aby Poslanecká sněmovna byla informována o tom, jaké kroky se chystají, protože jsou zcela zásadní, jak jsem říkal, a budou mít dopad do řady rodin a mohou je dohnat skutečně do sociální tísně. Řadu rodin, které řádně pracují a plní si povinnosti. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. Pan předseda Faltýnek. Prosím, máte slovo

Poslanec Jaroslav Faltýnek: Děkuji, pane místopředsedo. Dobré ráno kolegyně, kolegové. Já budu v tom stanovisku našeho klubu velmi stručný, přestože na našem klubu proběhla na tohle nesmírně důležité téma, v tom se asi všichni shodujeme, že to je problematika, které je potřeba se věnovat, tak proběhla velká debata, zejména proto, že část našich kolegů pochází právě z lokalit, které mají k této problematice velmi blízko, zejména ze severních Čech. Koneckonců i první místopředseda vlády pochází z ústeckého regionu, kde ten problém denně řeší. Nicméně náš klub se

přiklání ke stejnému stanovisku, které tady zaznělo, poměrně dlouze vysvětleno panem předsedou Chvojkou.

Diskutujme o tom zákoně až v momentě, kdy bude ve Sněmovně. Dneska je, pokud mám dobré informace, na úrovni Legislativní rady vlády, může dojít ještě k x změnám tohoto návrhu. Podle našeho názoru, přestože to je nesmírně důležité téma, které je potřeba řešit na půdě Poslanecké sněmovny, má smysl to téma řešit v momentě, až na stole leží konkrétní vládní návrh zákona, nebo návrh zákona, nikoliv spekulovat o tom, co by kdyby atd. Takže z tohoto důvodu náš poslanecký klub nepodpoří schválení programu této schůze, nicméně paní ministryně Němcová s přednostním právem samozřejmě vystoupí a vyjádří se k této problematice poměrně detailně. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Nyní vystoupí s přednostním právem paní poslankyně Aulická Jírovcová, která je místopředsedou klubu KSČM a vystupuje jako zastupující předsedkyně klubu. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Hana Aulická Jírovcová: Děkuji, pane předsedající, za slovo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, dovolte, abych za klub KSČM také vyslovila naše stanovisko k navrženému programu této mimořádné schůze. My jsme se vyjadřovali už myslím poněkolikáté veřejně, že vnímáme situaci, která je, a já jako poslankyně za Ústecký kraj bych vám mohla říkat, jaká situace opravdu ve skutečnosti je a že to není opravdu sranda a že dennodenně se potýkáme se situací, kdy naši občané si neustále chodí stěžovat, že soužití s některými občany prostě není možné a není nic nového mít doma určité parazity a tak dále. Ale musím pochválit i nynější Ministerstvo práce a sociálních věcí, že konečně přišlo s nějakou zásadní reformou víceméně v této oblasti, a s takovou reformou, že to opravdu zvedlo politiky ze všech stran. To se opravdu ještě nikdy nestalo. A musím říci, že jsem konečně ráda, že se začalo diskutovat o problematice bydlení.

Otázka ovšem je, z jaké strany a jak to pociťujete, že problematiku bydlení je potřeba řešit. My z Ústeckého kraje vnímáme, že nehoráznost, vlastně zneužívání doplatků a příspěvků na bydlení je tak velká – a nevydělávají na tom sociálně slabí nebo nepřizpůsobiví lidé, ale vydělávají na tom naši běžní občané, ale bohužel i lidé, kteří žijí v zahraničí. Jsme si vědomi, že je opravdu nutné tuto otázku řešit. Samozřejmě vnímáme, že bohužel do této problematiky pak spadnou lidé, kteří opravdu potřebují pomoci a kteří spadnou takzvaně do všeho se vším do toho pytle, a my vnímáme, že je nutno je opravdu oddělit.

Ráda bych tady chtěla říci, že si myslíme, jak už tady předeslali i moji kolegové přede mnou, že v této době není asi dobré diskutovat o tomto návrhu zákona, když de facto se vlastně ten zákon legislativně nebo tím kolečkem nedostal na půdu Poslanecké sněmovny a nyní i za razantních komentářů a připomínek z krajů a obcí doznává ještě zásadních změn, a myslím, že než se dostane do kolečka... (V sále je hluk, řečnice na chvíli přerušila řeč, poslanci se ztišili.) Jo, jde to. Do kolečka, kdy dojde na Poslaneckou sněmovnu, tak musím říci, že dojde asi opravdu razantních změn.

Proto bych byla radši, kdyby zástupci poslaneckých klubů, tak jak tady sedíme, si sedli k jednomu stolu se zástupci krajů a obcí a tam si vydiskutovali veškeré parametry a náměty, které se tím v rámci tohoto návrhu nesou, protože to jsou věci, které prostě i kraje a samozřejmě především ty obce si nesou v tom tónu, že oni nemají v současné době žádné legislativní nástroje, jak řešit určité věci, a mají potřebu to samozřejmě přenést na nás poslance, potažmo na příslušné ministerstvo. Také vnímáme i to, že se připravuje nový zákon o sociálním bydlení, a možná i paní ministryně pro místní rozvoj – je tady – tak přednese možná své stanovisko. Každopádně soulad se zákonem o sociálním bydlení by mělo nést i to projednávání s těmito dávkami na bydlení. To si myslím, že by mělo být opravdu v souladu.

Chtěla bych říct, že situace v regionech, ve vyloučených lokalitách, především v Ústeckém kraji, je opravdu vážná. Městská policie, státní policie, hygiena, stavební úřady nemají prostě žádné nástroje, žádné možnosti, jak pomoci těm samosprávám řešit situaci. Ano, můžeme si říct otevřeně, že po 90. letech začal boom a samosprávy začaly prostě rozprodávat bytové fondy a víceméně to pokračovalo až po roce 2000 a s příspěvkem nebo doplatkem na bydlení, který byl vlastně ustanoven v roce 2011, se rozjel byznys s chudobou.

Nevím, jestli hovořit dál o dalších argumentech, co se týče tohoto návrhu. Každopádně bych možná jenom chtěla zmínit, že novela státní sociální podpory nepřináší až tak zásadní dopady do samotných příspěvků na bydlení. Tam se ty částky de facto téměř nemění. Myslím si, že asi to, o čem chcete diskutovat, je část novely o hmotné nouzi, kdy se mění parametry z 80 na 60 % nákladů na normativní bydlení, a pak samozřejmě další části. Ale pojďme si říct otevřeně, a myslím si, že i kraje to paní ministryni napsaly, že tuto situaci, nebo tento návrh opravdu nevnímají jako dlouhodobě nějak systémový a chtěly by to spíše řešit jinými věcmi. Já se s tím ztotožňuji a musím říci, že i KSČM, a proto my bychom do budoucna viděli, že je potřeba sloučit dávky na bydlení, to znamená doplatek a příspěvek na bydlení ze systému pomoci v hmotné nouzi a příspěvku na bydlení do jedné dávky a stanovení maximální částky na nájemné a služby ve výši obecního nájemného bydlení. To jsou parametry, se kterými my bychom chtěli jít do těch diskusí, které se teď vedou okolo toho zákona, a musím říci, že pro nás je to jedna ze zásadních věcí, které bychom chtěli prosadit.

Za KSČM tedy říkám, že my nepodpoříme program této schůze, a opravdu vidíme, že bychom se měli o těchto věcech dohadovat opravdu na jiných úrovních v současné době, a to především s těmi obcemi a kraji, tak abychom si vyslechli především je a nemuseli nám třeba zástupci obcí a krajů psát sáhodlouhé dopisy a stanoviska, ale abychom s nimi opravdu mluvili a rozhovořili si tu problematiku, která tam je. Opravdu věřte, že není nic příjemného, když nemůžete opravdu dělat v zásadních věcech nic a těm, kterým chcete pomoci, de facto nemůžete pomáhat také. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. S přednostním právem pan předseda Okamura, po něm paní ministryně Němcová. Paní poslankyně Markéta Adamová se

omlouvá z pracovních důvodů z dnešního jednání. Prosím, pane předsedo, máte slovo.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové, jak je všeobecně známo, já a moji kolegové z SPD dlouhodobě kritizujeme plošné podpory a podpory lidem, kteří by mohli pracovat, ale nepracují. Dlouhodobě se snažíme o změny v sociálním systému, který by měl být motivační. Na druhou stranu jedním dechem dodávám, že je třeba, aby stát, kraje a obce zajistily dostupné bydlení pro naše slušné a řádné občany a také aby lidé dostávali takové mzdy, jaké si zaslouží.

Vyvolat mimořádnou schůzi kvůli tomu, že vláda připravuje změny v dávkách na bydlení, je z tohoto pohledu nepříliš šťastná situace. Jednak tyto změny Ministerstvo práce a sociálních věcí definitivně nepředstavilo, ale nepochybně je ještě v parlamentních výborech představí a budou se tam diskutovat a nepochybně budou mít poslanci připomínky a budou žádat změny. To je v pořádku. Následně v nějakém paragrafovaném znění tyto návrhy budeme projednávat všichni a opět je budeme diskutovat, případně pozměňovat.

Souhlasím s tím, že je špatně nastavený systém. Pokud tady firmy s miliardovými obraty dávají zaměstnancům 15 až 20 tisíc čistého, pak je tu něco špatně, protože tím, že těmto lidem stát přispívá na bydlení, v podstatě nepřímo stát dotuje tyto miliardáře z řad majitelů firem tím, že financuje jejich zaměstnance. Ideální stav proto z našeho pohledu je, že ten, kdo pracuje, nepotřebuje žádné dávky, protože má důstojnou dostačující mzdu, a těm, co pracovat nemohou, nemohoucím nebo starým lidem, těm musí stát dát jeden přiměřený důstojný důchod, který postačí jak na obživu, tak na bydlení.

Další problém je se stěhováním lidí do velkých měst. To samozřejmě bydlení prodražuje, zatímco na vesnicích jsou tisíce bytů a domů prázdné, nevyužité a neprodejné. Lék na to je jediný. Musíme znovu budovat infrastrukturu v regionech, vrátit do nich obchody, lékaře, hospody, zajistit levnou a častou dopravu. A také musíme pomáhat lidem nejen se startovacím bydlením, ale také s prací. To znamená neházet lidem byrokratické klacky pod nohy a nesdírat je z kůže nesmyslnými daněmi a formuláři.

Sociální bydlení je téma, které je třeba skutečně poctivě odpracovat. A já vás vyzývám, abychom konkrétně pracovali na dobrém řešení.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. Nyní vystoupí ministryně práce a sociálních věcí Jaroslava Němcová. Paní ministryně, máte slovo.

Ministryně práce a sociálních věcí ČR Jaroslava Němcová: Vážený pane předsedající, vážené dámy, vážení pánové, dovolte, abych vám také popřála krásné dopoledne.

Téma, ke kterému se svolala dnes, nebo byla svolána dnešní mimořádná schůze, je určitě velmi důležité a já jsem strašně moc ráda, že se na tom shodneme úplně všichni. Já se tímto tématem spolu s kolegy na Ministerstvu práce a sociálních věcí

velmi intenzivně, tak jako mnoha jiným oblastem, věnují od 13. prosince. Jedná se, a na tom shodneme všichni, o velmi důležitou oblast, o pomoc lidem, kteří pomoc potřebují, pokud se o tuto pomoc postará a musí se postarat stát.

Nevím, jestli tady budu ještě za Ministerstvo práce a sociálních věcí za 14 dnů nebo za měsíc. Ale moc bych si přála jednu věc, aby vás to téma, tak jak aktivně vystupujete, je vidět, že máte snahu uvedené věci řešit, aby vás zajímalo také po volbách, po komunálních volbách. Protože situace, která tady je, nenastala teď, nenastala včera, nenastala ani minulý měsíc, je tady léta. Byl nastavován systém dávek státní sociální podpory, dávek v hmotné nouzi, které dospěly do toho stadia, že lidem se opravdu vyplatí být doma, nechodit do práce a nepracovat. Obcím se vyplatilo, a mohly si dovolit prodat kapacity bydlení, které měly pro potřebné. Protože prostě potřební jsou na systému dávek státní sociální podpory, na systému dávek hmotné nouze. A dávky jsou tak dobře nastavené, že se dokonce vyplatí, a vyplatilo v těch minulých, zejména posledních letech, vstoupit i do tohoto, a já to řeknu, byznysu soukromým skupinám, soukromým majitelům, kteří skupovali od obcí byty, skupovali ubytovny a dále rozjeli svůj byznys za peníze státu. Protože dávky, které vyplácíme, vyplácíme z veřejného rozpočtu, vyplácíme ze společných peněz. Takže pomáháme lidem, ale zejména pomáháme byznysu a obchodu soukromých podnikatelů v této oblasti.

Já jsem ráda, že ta debata – i když dnes jsme se sešli nad návrhy novel dvou zákonů, které jsou rozpracované, které ještě neprošly vládou, jsou před Legislativní radou vlády, neprošly vládou, nedostaly se k vám ještě ani do Sněmovny k projednání. Nicméně pokud máte chuť diskutovat, tak jsem opravdu připravená a jsem strašně moc za to ráda, že diskuse proběhne ještě předtím, kdy uvedené novely přijdou k vám do Sněmovny k projednání.

Já jsem od ledna spolu s kolegy objížděla lokality, které mají největší problémy. Objíždíme ubytovny, objíždíme rodiny. Posbírali jsme nesčetně smluv, návodů k tomu, jak ten obchod běží, jak běží vlastně ta pomoc státu konkrétně. Nevím, kdo z politiků i v povolebním období, nejenom před volbami, se na uvedené lokality skutečně podíval, mluvil s lidmi, byl v domácnostech a ptal se, o co se vlastně ve skutečnosti jedná, když hovoříme o tom, že pomáháme z veřejných peněz lidem, kteří pomoc potřebují.

Mluví se mnoho let o sociálním bydlení, o systému sociálního bydlení. Připraven jeden zákon, druhý zákon. Opět spadl pod stůl. My jsme si sedli a řekli jsme: určitě je správné, pokud se sociální bydlení má řešit. Já dnes nejsem přesvědčena a myslím si, že někdy to je trošku mantra, zákon o sociálním bydlení, nejsem přesvědčena, a s kolegy jsme o tom hovořili, jestli to stoprocentně musí být jeden zákon. Je to velmi komplikovaná oblast, do které určitě mají co hovořit a mají být na to navázány další novely a další oblasti. Proto máme mezirezortní skupinu, proto konzultujeme další postup a nastavení celého toho systému, jak Ministerstvo práce a sociálních věcí tu dávkovou část, tak Ministerstvo pro místní rozvoj, tak samozřejmě Ministerstvo financí. Základem všeho ale je to, že prvotní zodpovědnost postarat se o lidi, kteří žijí na daném území, v dané obci, v daném městě, musí mít obec nebo město, potažmo kraj.

Za poslední roky pomoc ze strany státu, když to shrnu, vypadala přesně tak, že od roku 2014 do roku 2017 jsme zdvojnásobili miliardy, které posíláme do sociálních služeb. Místo sedmi je to v letošním roce 14 miliard 600 milionů korun. Není to málo. Další miliardy posíláme na veřejně prospěšné práce. Další miliardy posíláme na aktivní politiku zaměstnanosti, na sociální práci. A výsledek je ten, který jsme se dozvěděli, když jsme provedli analýzu, nevím, jestli byla provedena někdy předtím, analýzu, kdo vůbec dávky, příspěvky na bydlení a doplatky na bydlení u nás dostává. Zda jsou to pouze lidé, kterým měly být původně, když byly koncipovány oba dva zákony, určeny, anebo jsou to lidé, kteří už dnes dávky vůbec nepotřebují. Je to prostě 12,5 miliardy korun. A já jako hospodář, pokud budu zodpovídat a zodpovídám za kapitolu, tak je zcela logické, a mně to přijde logické, že se i na těch 12,5 miliardy prostě podívám. A tak jsme se podívali.

Je velmi důležité, abychom si řekli, že hovoříme o dvou úpravách, o dvou dávkách. Hovoříme o příspěvku na bydlení, to je dávka státní sociální podpory, kam dnes poskytujeme z veřejných peněz asi 9,5 miliardy korun. Ta druhá dávka je doplatek na bydlení. Tady hovoříme asi o dvou miliardách korun, ale to jsou dávky, které se týkají, je to dávka hmotné nouze. Jsou to peníze, které se týkají opravdu bydlení, které je velmi často z 80 % v nestandardních podmínkách. Nejedná se o byty, jedná se o ubytovny a místa, která sice schválila hygiena, hygienická norma, ale často v nich lidé bydlí naprosto v otřesných podmínkách, když je projdete.

Pokud jste četli, a omlouvám se strašně moc, mnozí z vás určitě ne, protože byste nemohli předstoupit před kamery a říkat, že se příspěvek na bydlení dotkne samoživitelek, důchodců, seniorů, lidí, kteří peníze potřebují a kteří si nebudou moci dovolit bydlení. Tak pokud byste četli návrh velmi podrobně a pozorně, návrh novely zákona o státní sociální podpoře číslo 117, tak byste zjistili, že to, co navrhujeme my, je pouze v dané novele zatím, protože ještě neprošla ani vládou a neprošla ani vámi, Sněmovnou, to, co navrhujeme my, je pouze to, že se absolutně nemění parametry. Nemění se výše. To, co chceme upravit, protože jsme na to prostě jenom jednoduše přišli, je zabránit nadužívání a zneužívání dávek. To znamená ve stručnosti, podívat se na okruh lidí, kteří opravdu dávky pobírají, a vymezit přesnější pravidla pro to, aby i nadále ti potřební peníze mohli dostávat a mohli si dovolit nájemné, družstevní nebo osobní bydlení, tak aby se nemuseli stěhovat, ale aby dávky nebyly zneužívány.

Když jenom ve stručnosti projdu návrhem uvedené novely proto, abych potvrdila, co jsem říkala, tak čeho se novela bude týkat, nebo chceme, aby se dotkla? Určitě se dotkne posuzování osob, které mají na dávku nárok. Dnes je běžné – a to zůstane – že nárok... nebo o dávku, o příspěvek na bydlení bude moci požádat každý, kdo se ocitne v nepříznivé životní situaci a náklady na bydlení měsíčně představují více než 30 a v Praze 35 % celkových příjmů domácnosti. To zůstává. Tak to je a tak to i bude. Dnes se neposuzuje to, kolik lidem, když uhradí, dostanou příspěvek a uhradí nájemné, kolik jim zbude. Zavádíme test, nebo chtěli bychom, rádi bychom, a na tom nevidíme nic špatného. Pokud jsou případy, že poté, co uhradí takto drahé byty lidé, kteří žijí v domácnosti, zůstávají jim mnohdy desítky tisíc korun na živobytí, a to si myslíme, že není málo. V tom případě jsou vedle lidé, kteří platí hypotéky, žádné dávky nedostávají, a lidé, kteří jsou schopni si uhradit ostatní svoje životní potřeby, tam si myslím, že ty peníze ze sociálního rozpočtu, z rozpočtu sociálních věcí by

putovat neměly. Ty potřebujeme pro zdravotně postižené, pro důchodce, pro lidi, kteří si opravdu nemohou pomoci sami.

Ten test, který chceme zavést, se týká toho, že pokud odečtete náklady na bydlení měsíčně, zůstane lidem víc než dvojnásobek životního minima, ti nebudou mít nárok. Jestli jste dobře pozorně poslouchali, když pan předřečník říkal, že nemá rád čísla, hovoříme o tom, že všechny samoživitelky, důchodci, senioři, zdravotně postižení, těch se tento test absolutně netýká. Ta analýza je jasná, ta čísla jsou bohužel jasná, když je vytáhnete ze systému.

To, co chceme a co myslím, že je velmi logické, tak budeme určitě posuzovat okruh společně žijících osob v jedné domácnosti. Pokud projdete lokality, o kterých jsme se bavili, kde jsou největší problémy, je velmi běžné, že v jedné domácnosti žijí lidé společně, ale pokud jsou dávky nastaveny pouze na osoby, které mají – a ten disponibilní příjem domácnosti se počítá pouze u osob, které mají společné trvalé bydliště, tak je velmi jasné a velmi časté, že osoba, která, jedna nebo dvě z domácnosti pracuje, tak trvalé bydliště má většinou nahlášeno někde jinde, i když trvale žije v domácnosti s ostatními členy. Proto jsme řekli, bude fajn, pokud teče devět deset miliard do těchto dávek, proběhne na místě sociální šetření. Co jiného? Jenom se přesvědčíme, jestli opravdu ta situace je taková, jak ji deklarují lidé dnes pouze na formulářích, které přinesou na úřad práce.

Velmi často přinášejí lidé na úřady práce smlouvy, ve kterých je nájem i energie a náklady spojené s užíváním bytu v jedné částce. Velmi často, těch smluv máme velmi mnoho, velmi často platí za jednopokojový byt 12, 13, 14, 15 tisíc korun. Víte, proč mají uvedenu paušální částku ve smlouvě? Náklady, které budou hradit? Z prostého důvodu. Ten normativ, který je nastaven, byl dosud nastaven jednou částkou. Podle domácnosti, podle počtu osob, podle města, ve kterém se daný byt nachází, a podle toho, kolik lidí společně v domácnosti žije. Velmi často poté, když hovoříte s lidmi a ukážou vám vyúčtování, tak v tom nájmu nebo v té komplexní částce, paušální částce mají uvedeno, že nájem je 1 000 nebo 2 000 korun a zbytek velmi běžně 6,5 tisíce, 7 tisíc korun v jednopokojovém bytě nebo v garsonce za plyn, 3,5 tisíce, 4 tisíce za energie. Jsou to zálohy, které spadají do celkové částky, ale na konci roku nebo v půlce dalšího roku, kdy dochází, a čerpají se na ně příspěvky, tak v půlce následujícího roku, kdy dochází k zúčtování zálohových plateb za energie, velmi málo lidí přinese zpátky přeplatek. A pokud se dostanete do jejich domácností, mnohdy se dozvíte, že od majitelů nedostanou ani rozpis. A mnohdy i na takto vysoké zálohy platí doplatky.

To, co jsme navrhli a navrhujeme v novele, je opět jenom logická věc. Zastropujeme výši nájemného a výši energií a nákladů, které jsou spojeny s bydlením. Ta čísla nejsou vymyšlená, ta čísla jsou průměrná, jsou ze statistického úřadu a odpovídají běžným nákladům jak na bydlení, na nájemné, tak na energie a na náklady spojené s užíváním bytů.

Pokud lidé budou chtít dostávat příspěvky na bydlení, tak je logické, že to přinesou v této podobě a řeknou: toto platím za nájem, toto platím za energie a za náklady spojené s užíváním bytu. A pokud majitelé bytů budou chtít pronajímat svoje byty jako řádní podnikatelé, zcela jistě s tím nemají problém. Mnozí z nás

pronajímáme byty, já taky, a nemám problém s tím rozepsat výši nájemného a výši energií, protože to nájemné zdaním. Protože je to můj příjem. Ale pokud gros částky, kterou dostanu, budu mít rozepsáno jako energie, tak ty nám samozřejmě nespadají do daňového základu.

Takže to je k rozdělení normativu.

Ještě jednou upozorňuji, a já bych strašně moc ráda, abyste zejména vy veřejnost nedezinformovali, nepodávali zavádějící, pak to vypadá, dokonce lživé informace o tom, co se připravuje. Normativy, výše zůstává stejná. Pokud v České televizi ve zprávách v pátek večer slyšíte, že maminka, která má dvě děti, je samoživitelka, zůstávalo jí na živobytí 7 tisíc korun a dnes po úpravě jí zůstanou 4 tisíce a je ve velmi těžké situaci, prosím vás pěkně, je to lež!

Mám tady, vážené dámy, vážení pánové, připraveno asi 16 příkladů na A3, na A4, tak abyste viděli. (Ukazuje papíry.) Mám tady dokonce i ze zmíněné Prahy 7 maminku samoživitelku, příklad, která má pronajatý byt dokonce za 17 tisíc korun, má pouze rodičovský příspěvek, tak jak bylo uvedeno ve zprávách, asi 6 tisíc korun. Má pouze přídavky na děti, takže její celkový příjem je 7 110 korun. I tato maminka samoživitelka, pokud uhradí nájem, přesně pronájem bytu z realitní kanceláře, vybrané, Sreality, za 57 metrů čtverečních 17 tisíc korun – i tato maminka dostane příspěvek na bydlení. A k tomu dostane doplatek na bydlení. I této mamince zůstane minimálně i po této úpravě jako před úpravou 7 200 korun. To prostě tak je, protože to jsou jasná čísla a tady je algoritmus. (Ukazuje výpočet.)

Další oblast, kde určitě nám přijde logické, aby nedocházelo k nadužívání dávek, anebo jejich zneužívání, je to, že se podíváme, jestli lidé, kteří dostávají příspěvky na bydlení, vedle toho, což je také velmi ne vzácné, ale časté, vedle toho vlastní sami nemovitosti k bydlení, vlastní byty, vlastní domy, vlastní dokonce domy, ve kterých je několik dalších bytových jednotek, které pronajímají, a sami čerpají příspěvky na bydlení. Myslíte, že v tom je opravdu něco špatného? A to opravdu ohrozí tyto lidi, když si nevyzvednou příspěvek na bydlení v řádech tisíců korun měsíčně? To je ta další úprava, která je navržena. A opět nám přijde velmi logická.

Takže hovořila jsem o těch základních oblastech, které chceme v příspěvku na bydlení upravit. Ještě jednou, nejedná se o změnu parametrů. Jedná se o úpravu okruhu lidí, kteří o dávky budou žádat.

Předpokládáme, že k nadužívání dávek dochází. Máme ta čísla, máme ty analýzy. Je to vesměs o hodně víc ve velkých městech než v malých městech a obcích. A o ty lidi půjde, o ty úspory případně půjde. Ty peníze nepoputují dál do státního rozpočtu, do jiných kapitol. Předpokládám, i pokud já budu mít nástupce, tak s těmi penězi naloží velmi zodpovědně.

Já už dneska mám na stole – s paní ministryní financí jsem konzultovala dvě varianty možného navýšení příspěvku na péči u zdravotně postižených, u těch, kteří to potřebují. Takže budu velmi ráda za každých 100 tis., 100 mil. korun, které se ušetří, a předpokládám, že by mohlo jít tím nadužíváním až o 1,5 až 2 mld. korun, které poputují opravdu těm potřebným.

Druhá novela, kterou jsme připravili a kterou máme opět v Legislativní radě vlády připravenou, je novela zákona 111, tzn. novela zákona o hmotné nouzi, která se

týká doplatků na bydlení. Doplatky na bydlení jsou dnes dávkou v hmotné nouzi. Můžou o ně žádat pouze osoby, které jsou na hmotné nouzi, pobírají příspěvek na živobytí a žijí buď v bytě, ale velmi často z 80 % žijí v těch nestandardních formách bydlení – to jsou ubytovny a další zařízení. U těch dávek na rozdíl od příspěvku na bydlení, který se týká 200 tis. domácností, hovoříme o 45 tis. domácnostech. Z těch všech je 80 % v ubytovnách... (Hledá v materiálech.) Já si jen připravím podklad tady...

8,5 tis. dávek je v ubytovnách. Když si vezmete číslo, že je asi 250 tis. dávek měsíčně, a to číslo je teď z března, tak 8,5 tis. dávek je v ubytovnách. Celkem se jedná o 13,5 tis. lidí, které vyplácíme do asi tisícovky ubytoven. Jsou to lidé, kteří jsou v hmotné nouzi, mají problém a stát jim pomáhá. Berou krom příspěvku na živobytí další dávky, další podporu ze systému státní sociální podpory. A pokud jim nestačí příspěvek na bydlení, který dostanou ve státní sociální podpoře, pokud jsou v bytě, dočerpají si ještě doplatek na bydlení tak, aby se nedostali pod hranici životního minima. Lidé, kteří jsou v bytech. Lidé, kteří jsou v ubytovnách, čerpají pouze doplatek na bydlení. To je tato dávka, o které hovoříme. Ta se taky odvíjí od normativů, které jsou stanoveny v dávkách, ve státní sociální podpoře, v příspěvku na bydlení. Bylo tomu tak, že to bylo do výše 80 %, a teď hovoříme – a zase je to posléze, poté, kdy jsme vyhodnotili to, kolik opravdu ta dávka činí, kolik je to na metr čtvereční, kolik to je na jednu postel v ubytovně. Pokud se sníží z 80 na 60 %, hovoříme asi o 1 100 korunách pro jednotlivce. Pokud je to vícečlenná rodina, je to 700 korun. Pokud hovoříme o 1 100 korunách, o kterou dostanou méně, tak vám k tomu řeknu druhý fakt. 95 % lidí, kteří žijí na ubytovně, dnes nevykonají ani 20 hodin veřejných prací. Všichni, nebo velká většina z nich jsou vedení na úřadu práce a podstatná většina z nich – 85 % má výjimku – má malé dítě, zrovna je nemocen, dlouhodobě nemocen, nemůže z nějakého důvodu pracovat. Nepracují vůbec. Jenom veřejné práce – a to jsou statistiky, jasná čísla a jsou to informace z lokalit, jako je Ústí, Karlovarský kraj, Moravskoslezský kraj – z nich odpracují celá 3 %. A vůbec jim nevadí, že z částky životního minima, které je 3 410 korun, spadnou na 2 200. Spadnou na existenční minimum.

Tito lidé pobírají existenční minimum a velmi lehce by mohli sáhnout na 3 410 korun. Nepotřebují. Víte proč? Mám tady jednu ubytovnu za mnohé ubytovny a zrovna to je ta, o které se dnes hovoří v Ústí. Ty ceníky služeb, které mají ubytovny, ale jsou velmi tajné a dostanete se k nim, jenom když vás pozvou dál. Čaj byste si nevypili, ale pokud to projdete, vidíte ty otřesné podmínky, ve kterých žijí – otřesné (ukazuje obrázek), plné štěnic, jiných zvířat a jsou to místnosti 12metrové, ve kterých žijí tři, čtyři, pěti lidí. Velmi tajný ceník, který visí a který jenom náhodou moje asistentka vyfotila, protože nemohl přijít do ubytovny nikdo, kdo by jenom zaváněl tím, že je novinář, tak tady se hovoří – 5 860 korun za takovouto postel hradí lidé v ubytovnách. Ale hradí to lidé, kteří jsou na hmotné nouzi.

Když si vyjedete tuto konkrétní ubytovnu a jednotlivé lidi, kteří v ubytovně žijí, přijdete na zajímavou věc. Oni čerpají plnou výši, ale ta zdaleka neodpovídá výši, kterou ve skutečnosti hradí. My se snažíme – stát se snaží a je to fajn, pokud za čtyři roky zdvojnásobí miliardy do sociálních služeb, je velmi důležité, aby se postaral kraj, aby se postarala obec, aby se postaralo město.

Nevím proč, možná je to jenom shoda náhod a je to opět možná jenom proto, že to je před volbami, ale já věřím tomu, že se tomu všichni takto intenzivně budete věnovat i po komunálních volbách, a strašně moc bych si to přála, a věřte, přáli by si to i ti lidé – protože o co jde? Jde o to, abychom je z těch ubytoven a z těch nestandardních bydlení vytáhli a opravdu jim pomohli, dostali je do standardních bytů, do lepších podmínek, kde budou moci čerpat příspěvek na bydlení.

Velmi často zmiňovaná situace v Ústí. Já jsem samozřejmě v úzkém kontaktu i proto, že jsem přišla ze Středočeského kraje, možná proto k těm radním nemám daleko. Velmi často konzultujeme. A já bych vám chtěla říct, že podmínky jak jedné novely, tak druhé jsou velmi pravidelně diskutovány se všemi radními přes sociální věci, zejména s Ústím, Karlovarským krajem a Moravskoslezským krajem. A pokud v kolečku meziresortního připomínkového řízení kraje vložily připomínky, tak jste si také možná všimli, že je minulý týden – nebo to bylo možná už předminulý týden – všichni stáhli. Jenom proto, že jsme si sedli a řekli jsme: parametry jsou ty, o kterých jsme hovořili. Ještě jsme normativ z 50 původně navrhovaných procent navýšili na 60 procent, takže všechny kraje odsouhlasily tyto podmínky. A odsouhlasili to sociální radní. A odsouhlasili to vedoucí odborů sociálních služeb. To isou lidé, kteří přesně pracují s lidmi v tom daném regionu. To jsou ti, kteří to dnes řeší. To jsou ti, kteří mně dnes ráno volali, jako pan náměstek Klika z Ústeckého kraje, protože včera měli koordinační výbor a byl minulý týden a bude v pondělí koordinační výbor a bude se to řešit. V pondělí na koordinačním výboru budu asi s nimi. Ale oni se z toho opravdu nehroutí.

To, že údajně pan Brož dneska připravuje – a teď si představte – paradoxně demonstraci lidí z těch dvou ubytoven, protože chtějí zůstat v těch ubytovnách... No kdo to asi zorganizoval? Pokud na tuto ubytovnu, kterou jsem vám ukazovala, ročně majitel dostane 4,5 mil. korun, kdo ty protesty asi, kdo těm lidem asi radí? Víte, jsou mnozí z nich, kteří vám řeknou: nechceme vám říct, kdo je majitelem, možná byste byli sami překvapeni. Je to mnoho politiků, kteří jsou majiteli bytů, majiteli ubytoven, majiteli těchto podmínek, na které pomáhá stát. (Potlesk z řad ANO.)

Já děkuji. Ale je to velmi smutné, protože pokud vám tady ukážu obrázky, nebudu jmenovat, tak možná mnozí z vás jste tady, anebo možná dnes chybí kolegové, kteří taky některé nemovitosti vlastní.

Pokud opravdu chceme řešit a chceme pomáhat, tak si myslím, že stát je tady od toho, pokud miliardy vynaloží, aby peníze opravdu šly těm, kteří to potřebují, nikoliv těm, kteří obchodují a kteří na tom založili svůj byznys. Pokud obce a města prodaly kapacity, které měly takto určeny a mohly plnit tuto funkci, nezbývá nic jiného, než pokud to zkonzultujeme a vytvoříme podmínky s Ministerstvem pro místní rozvoj, s Ministerstvem financí, pomůžeme obcím tyto kapacity vybudovat, protože jiná možnost není. Jiná možnost není. Ty lidi někde ubytovat musíme. Ale na druhou stranu, a moc se omlouvám, těch 14 mld. v sociálních službách je i proto, abychom s lidmi pracovali, a pokud berou desítky tisíc a vedle nich žijí lidé, kteří si platí hypotéky, chodí do práce, desítky tisíc postižených lidí, kteří chodí do práce, aby se jim taky vyplatilo pracovat a aby byli nuceni ukázat vůli, že chtějí bydlet tak, aby se jim bydlelo lépe.

Co říct závěrem? Mám tady – a můžu mluvit asi do odpoledne, pan kolega se mě ptal, jak nadlouho to je – asi dvacet příkladů spočtených na konkrétních číslech (ukazuje). Ty příklady se týkají nároku před dávkou a nároku na dávku po případném přijetí těchto novel. Pokud, jak bylo avizováno, pan nástupce, nový ministr uvedené novely stáhne, bude mít na to právo, samozřejmě. A budeme pokračovat dál, jak jsme pokračovali posledních pět šest let, kdy se obcím vyplatilo prodat nemovitosti, nebo s lehkým srdcem prodali a majitelům, soukromým majitelům, soukromým firmám, které určitě neprovádějí tuto službu bez zisku, se vyplatilo ten byznys rozjet.

Já bych si strašně moc přála, abyste se tomu věnovali nejenom před volbami, ale také po volbách. Věřte tomu, že tak činíme poslední měsíce, od prvního dne, kdy jsem na ministerstvu seděla, protože tuto situaci znám i z úrovně kraje a města. Moc bych si přála, aby opravdu, pokud novely doputují sem – protože je to zcela výjimečné, že se věnujete, dle mého, jsem tady krátkou dobu, novelám, které někdo připravil a jsou v připomínkovém kolečku – pokud uvedené novely přijdou sem, tak věřte tomu, že jsou zpracovány dle mého názoru velmi zodpovědně. A to, k čemu mají přispět, je pouze zabránění nebo omezení zneužívání a nadužívání dávek, to znamená peněz, které můžou pomoct někde jinde do doby, než vyjde nový zákon o sociálním bydlení anebo vyide několik novel, které budou vzájemně provázány. Ale to určitě zcela jistě cítíte. A vy jste tady odborníci a máte velké zkušenosti, že to není běh na jeden, dva, tři měsíce, ani běh na jeden rok. Ale pokud vím, že už teď můžu provést něco s tím, že peníze jsou zneužívány, jsou to veřejné peníze, možná mě odsoudíte a možná dál budete vykládat v médiích velmi zavádějící informace, klidně, je před volbami, je potřeba se zviditelnit, ale věřte tomu, že návrhy, které jsou připraveny dnes a jsou v kolečku, byly připraveny s tím nejlepším úmyslem jenom zabránit zneužívání bez toho, abychom omezili, naopak abychom mohli někde jinde pomoct těm potřebným, kteří tu pomoc potřebují mnohem více.

Děkují mockrát. (Potlesk z řad poslanců ANO.)

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Já také děkuji paní ministryni. Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, dobré dopoledne. Než pozvu další řečníky s přednostním právem, mám tady nějaké omluvenky. Omlouvá se nám pan poslanec Rostislav Vyzula mezi 9.45 a 13.00, omlouvá se nám pan poslanec Zdeněk Ondráček od 10 do 12 hodin z důvodu pracovního jednání mimo Sněmovnu, omlouvá se nám pan poslanec Jan Kubík mezi 10. a 12. hodinou také z pracovních důvodů.

A nyní prosím pana předsedu Bartoška s přednostním právem. Připraví se paní ministryně Dostálová.

Poslanec Jan Bartošek: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. V několika věcech se s paní ministryní shodnu a to je to, že je potřeba zabránit byznysu s chudobou, protože to, co se děje na ubytovnách, je skutečně hanebnost a v řadě případů dochází ke zneužívání sociálních dávek a jsou z toho živi lidé, které osudy lidí, které ubytovávají, vůbec nezajímají. V tom se shodneme a tam je jednoznačně potřeba tomu zamezit. Na druhou stranu je potřeba si uvědomit, že v této republice nejsou

jenom samé sociální případy, zneužívači sociálních dávek. V této republice je velká řada lidí, kteří pouze mají nízké příjmy a jinak se pečlivě starají a jsou zodpovědní. A tam je důležité, aby nebyli poškozeni případnou reformou.

Vzhledem k tomu, že jsem pochopil, že většina stran nemá vůli schválit dnešní program, vystoupil jsem s přednostním právem, protože standardně se v tom případě poslankyně a poslanci nedostanou k tomu, aby měli možnost vystoupit. Z toho titulu vystupuji s přednostním právem.

Na začátek bych chtěl říct, že si vážím toho, že Piráti, STAN a TOP podpořili svolání této schůze, protože si nemyslím, že dnešní jednání je zbytečné. Já si naopak myslím, že díky tomu, že se toto téma zvedlo, byly v průběhu procesu přenastaveny původní parametry, se kterými MPSV nejprve přišlo. Takže si myslím, že ten tlak je užitečný a je důležitý.

Říkáte, paní ministryně, že máte řadu výpočtů. Já zase můžu konstatovat, že mám k dispozici výpočty od Platformy pro sociální bydlení a ty s vámi plně nesouzní. Tam je samozřejmě shoda v tom, že oni budou mít nároky na dávky, o kterých mluvíte, ale v konečném důsledku dojde k jejich ponížení, to znamená, rodiny na tom budou ekonomicky hůře. Ale znovu říkám, vy máte svoje výpočty, já mám svoje, můžeme si k tomu sednout a můžeme si o tom popovídat.

Jestliže se odkazujete na jednání krajů, tak dovolte, abych odcitoval tiskovou zprávu Svazu měst a obcí ze včerejška, kdy její předseda říká, že změny v sociální oblasti mohou mít bez hlubší znalosti problematiky a předchozí odborné diskuse zásadní vliv na život nejkřehčích občanů, tedy zdravotně postižených, seniorů a sociálně slabých a také těch, kteří by bez pomoci státu spadli do chudoby. Tam je zajímavé načasování, že předpokládaná změna by měla nastat od 1. ledna 2019 – říkám to dobře. To znamená, změna v souvislosti s bydlením přichází v zimních měsících, přichází v lednu, kdy v České republice je ještě stále zima a řada lidí může být vystavena nejistotě, co se v zimě a mrazu s nimi bude dít. Říkáte, že je to zodpovědnost měst a obcí. Samozřejmě že města a obce, každý, kdo byl někdy komunálním politikem, ví, že starostové se poctivě starají o svoje lidi, ale jestliže v tak klíčové věci vypadne podpora státu, tak to jde mimo kompetenci starostů.

Zde mi dovolte ještě jednu věc. Vy opakovaně říkáte, abychom se o to starali nejenom v předvolebním období. Můžu vás ubezpečit, že zeměkoule se nezačala točit tím, že ANO vstoupilo do politiky a vy jste se stala ministryní. Za sebe mohu konstatovat, že jsem navštívil řadu ubytoven – Varnsdorf a řadu dalších. Této problematice se věnuji dlouhodobě. Je potřeba si uvědomit jednu věc, že téma je skutečně dlouhodobé, bolestné a dlouhodobě neřešené, vyjma předchozí vlády, která upravila platbu ubytovnám. Ale chce to ještě razantnější zásah, v tom s vámi souhlasím.

Je potřeba si uvědomit, že řešení nejsou pouze dávky. Lidé potřebují především byty, oni potřebují mít kde bydlet. Já už tady marně více jak tři roky – a v předchozím volebním období jsem to řešil s MMR i s Ministerstvem financí, opakovaně probíhala jednání o tom, že je potřeba upravit Státní fond rozvoje bydlení, že je potřeba usnadnit čerpání obcím, že je potřeba umožnit, aby obce mohly stavět a podpořit svůj

bytový fond, že je důležité, aby z toho kruhu vypadli drazí developeři a drahé hypotéky, že je potřeba lidem umožnit bydlet za rozumné peníze.

Vždyť bydlení je lepší než dávky. Nedělejme z lidí sociální případy, když sociální případy nejsou. Lidé jsou kompetentní. Vědí, co potřebují. Tím, že jsme upravili trh s hypotékami, tak jsme vzdálili možnost řadě lidí, aby dosáhli na vlastní bydlení, ale nenabídli jsme nic proti tomu pro lidi, kteří bydlet nemohou, kteří mají nižší příjmy.

Přes tři roky řeším s resorty, které spadají pod ANO, možnost, aby se upravily podmínky Státního fondu rozvoje bydlení, abychom těm starostům umožnili sáhnout si na peníze od státu, ale nikoli jako dotace, že se jim ty peníze dají. Lidovecký projekt počítá s tím, že my říkáme: půjčte si peníze od Evropské investiční banky. Vždyť Ministerstvo dopravy si půjčilo myslím sto miliard na opravu dvojek a trojek. My říkáme: půjčme ty peníze, ale nastavte parametry tak, aby se formou nájmů, černé nuly, tyto stavby zaplatily. Je to takový Marshallův plán pro města a obce. My říkáme: starostové mají staré objekty, stát má nevyužívaný majetek. Není potřeba zabírat novou ornou půdu. Pracujme s brownfieldy, pracujme s majetkem, který ty obce mají. Ať si zpracují projekty a udělají tam obecní byty. Tím, že z toho vypadnou banky, tím, že z toho vypadnou drazí developeři, někdo to samozřejmě postavit musí, ale nikoliv že to postaví developer a prodává to s přemrštěným ziskem, tak naše výpočty vycházejí z toho, že jsme schopni ten nájem dostat o 30 až 40 % dolů. Dáme lidem bydlení, ne dávky. Neděláme z nich sociální případy.

Starostové jsou připraveni, ale říkají: prostě ty podmínky jsou strašně komplikované. Je to jednoduché. Nechť mají starostové připravené projekty, ať už přestavbou brownfieldů, nebo i případně stavbou na zeleném, nechť stát jednoduchými a srozumitelnými podmínkami Státního fondu rozvoje bydlení umožní, aby starostové postavili tyto bytové fondy a nabídli je lidem. Vždyť přece každý starosta chce, aby v jeho obci a městě lidé bydleli, aby tam zůstali. To nebude řešení jenom pro Prahu. To bude řešení i pro malé obce. Jestliže ti lidé budou mít možnost zaplatit nájem tak, aby ho zaplatili ze svých příjmů, rádi to udělají. Věřte tomu, že lidé nejsou nadšení z toho, že musejí přijímat dávky od státu.

To znamená, jestliže dokážeme postavit a umožnit starostům, aby měli levné peníze formou půjčky od státu za téměř nulový úrok – protože v současné době jsou peníze laciné, a kdyby se to realizovalo před těmi třemi roky, kdy jsme to chtěli řešit jako lidovci, tak ty peníze na trhu byly ještě lacinější. Měli jsme odkonzultováno, že Evropská investiční banka byla schopna půjčit velký objem peněz České republice za nula nula nic s garancí na dvacet let. Jestliže umožníte půjčit obcím peníze, kde budou mizivé úroky, tak věřte, že každý starosta si to rád půjčí, protože ví, že formou těch nájmů, které lidé budou platit, to zaplatí, že si nezadluží do budoucna svoji obec.

A je si potřeba uvědomit, že starostové o to zájem mají. A historicky to existuje. Na jižní Moravě náš bývalý hejtman Stanislav Juránek tímto způsobem postavil více jak tisíc bytů. Je to projekt, který lidovci mají odzkoušený v praxi. My ho známe, my ho umíme, my ho realizujeme. Bohužel za sebe mohu konstatovat, že nezájmem MMR a financí se to prostě nerealizovalo. My jsme dopředu upozorňovali na to, že nájmy jdou nahoru, že dostupnost bydlení bude horší a horší a že musíte lidem umožnit, aby bydleli.

A je potřeba od sebe odlišit dostupné bydlení a sociální bydlení. Jasně, je část lidí, kteří potřebují, abychom je doprovázeli. Ale sociální bydlení je o tom, že ty lidi zkompetentňujeme, že na to napojíte sociální služby, terénní sociální práci. Ale většina lidí je kompetentních. Oni akorát mají nízký příjem a nemůžou si zaplatit drahý nájem. To není o tom, že mají problémy, nechodí do práce. Ne. Vraťte lidem hrdost a sebevědomí v tom, že jim umožníte bydlet, aby nechodili po ubytovnách. Řešení není to, že rozdáte lidem peníze. Řešení je to, že umožníte, aby starostové si mohli vybudovat a posílit svoje bytové fondy ve svých městech a obcích.

A když mluvíte o tom, že je obtížné se dostat k ceníku bydlení, opět si myslím, že ta správná cesta, která je, je posílit kontrolu v terénu. Přeci základem dobré sociální práce je práce v terénu. My potřebujeme lidi, sociální pracovníky, kteří budou chodit do terénu, budou kontrolovat, kde se bydlí, jak se bydlí, kolik lidí je v místnosti a jaké peníze. Ale musíme na to měnit zákon? Nemusíme! Nemusíme. My přicházíme zase s novou normou, s novým zákonem, zase vymýšlíme nový konstrukt. Vždyť se zeptejte těch lidí v terénu, kteří říkají: Vždyť se nám to furt mění. Podle čeho máme kontrolovat? Podle čeho máme konat? (Hluk v lavicích KSČM.)

A není to jenom v sociální oblasti. Jasně, do určité míry doznívá sociální reforma ministra Drábka, který zmasakroval tehdy sociální pracovníky a vyházel jich tolik, že v podstatě terénní sociální práce musela rezignovat kvůli tomu, že měla málo lidí. Ale tahle kapitola už je za námi. To už je moc dlouho. Vždyť je to přeci pouze o tom, že vyšleme ty sociální pracovníky do terénu. Jestliže stát něco platí, má právo to kontrolovat. Jestliže platím někde příspěvky a doplatky na bydlení, mám právo vědět, kolik lidí bydlí v místnosti, mám právo vědět, jaké jsou ceníky. Jak je možné, že to nefunguje? (Opětovný ruch v lavicích KSČM. Řečník se obrací doleva.) Prosím?

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Chtěl bych poprosit poslance a poslankyně v levé části sálu, aby nepokřikovali na řečníky a aby se ztišili. Děkuji.

Poslanec Jan Bartošek: Vrátím se k tomu, co jsem říkal. Vždyť tohleto je ale projev slabosti státu. Jestliže bude jasné zadání, že prostě my to chceme kontrolovat a ty informace chceme vědět, tak je prostě jako stát, jestliže je platíme, mít budeme. A kdo nebude spolupracovat, nemá právo na to, aby dostával peníze od státu! Jestliže lidi, kteří neplní hygienické normy a ubytovávají víc lidí, než jich tam má být, nemají právo na peníze od státu. Je to mnohem víc o důraznosti státu a Ministerstva práce a sociálních věcí a úřadu práce a práce v terénu. Jestliže říkáme, že prostě poskytování dávek má nějaká pravidla, tak je budeme vymáhat! Ne že budeme měnit zákony a budeme věřit tomu, že když se změní zákon, že nám systém začne fungovat. O tom to není. O tom už jsme se opakovaně přesvědčili. Nejprve přemýšlejme o tom, jak využít nástrojů, které máme k dispozici, nejprve přemýšlejme o tom, jestli jsme schopni řešit danou situaci v rámci toho, co umíme a co existuje, a ne měnit zákon. Změna zákona není řešení. Změna zákona je to, že stát bude vymáhat to, co mu náleží.

Takže za nás za lidovce můžu říct, že řešením je podpora výstavby obecních bytů, podpora bytového fondu, umožnění lidem důstojné bydlení, aby měli nájemné

bydlení, měli obecní bydlení za peníze, které si mohou dovolit. Nedělejme z lidí sociální dávky, ale naopak vraťme jim důstojnost tím, že řekneme ano, já jako starosta pro tebe mám bydlení, protože pro mě je důležité, aby ty, který zde chceš zůstat, sis mohl dovolit bydlení, mohl jsi zde zůstat, já o tebe stojím. Pomozme těm starostům v terénu a nedělejme z lidí sociální případy. Děkuju.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Také děkuji. Poprosím nyní paní ministryni Dostálovou a za ní jsou přihlášeni čtyři další řečníci. Prosím, paní ministryně.

Ministryně pro místní rozvoj ČR Klára Dostálová: Dobré dopoledne, dámy a pánové. Jenom na začátek. Skutečně si myslím, že dneska toto není dobrá platforma pro to, abychom tady tyto věci debatovali. Jsem skutečně přesvědčena o tom, že... jsem pozvaná na sociální výbor, s paní kolegyní Jarkou to samozřejmě diskutujeme velmi intenzivně. To je opravdu debata pro zainteresované lidi, kteří samozřejmě mají k tomu co říct, abychom si tyto informace vyměňovali. A o to smutnější mi přijde pohled doprava, když pan Čižinský svolá tuto schůzi, my se všichni poctivě připravíme, a on tu není. Tak se ptám, komu já to budu vyprávět. Samozřejmě jsem moc ráda, že se o to zajímají kolegové z Pirátů, protože s paní poslankyní skutečně některé věci řešíme. Oni přicházejí jako partneři s některými velmi dobrými podněty. Je jasné, že například to sociální bydlení jako takové musíme samozřejmě řešit jinak v menších městech, jinak ve větších městech atd.

Jenom ještě malá reakce na to, co tady říkal pan kolega Bartošek. Samozřejmě ano, my máme připraveno i jednání spolu, dostupné bydlení je velká výzva do budoucna. Na druhou stranu já jsem si samozřejmě vytáhla to, co Státní fond rozvoje bydlení dělá. Státní fond rozvoje bydlení už dneska má program – Výstavba se to jmenuje. V programu Výstavba je zhruba půl miliardy ročně pro obce jako zvýhodněné úvěry pro bydlení, nájemní bydlení – ne vlastnické, nájemní bydlení s potenciálně regulovaným nájmem, který je 57,20 na metr čtvereční. Je to za zvýhodněný úrok 0,75 %. A jestlipak víte, jaká je poptávka? Za poslední tři roky 23 projektů.

Takže já jsem samozřejmě na základě těchto výsledků komunikovala se Svazem měst a obcí a ptám se starostů: Co je? Proč nechcete ty úvěry? V čem vlastně to brání výstavbě? A oni se na mě tak vždycky podívají a říkají: Když, paní ministryně, my bychom raději dotace, my nechceme zvýhodněný úvěr. Rozumíte? My musíme samozřejmě řešit ty věci z různých úhlů pohledu tak, abychom starostům pomohli.

Na druhé straně starostové skutečně, a tady naprosto souhlasím s panem Bartoškem, že cesta není to všechny dostat z tržního bydlení a dostat je do sociálního bydlení, ale je skutečně skupina lidí, ono jich není mnoho, kteří mají nějaké problémy, a stát by jim tady měl pomoci, měl pomoci těm obcím. Proto přicházíme se zákonem o sociálním bydlení. Je to ale, jak už to říkala moje kolegyně, rozděleno mezi několika rezorty, kde spolu velmi úzce spolupracujeme. Na úrovni Ministerstva pro místní rozvoj je tzv. grémium k sociálnímu bydlení, kde skutečně řešíme s partnery všechny ty problémy, ale vedle toho je samozřejmě gros skupina rezortů. A tam nejsem jenom já a paní ministryně Němcová, tam je samozřejmě i paní

ministryně Schillerová, pan ministr Pelikán, pan ministr Metnar, protože je samozřejmě potřeba potom pod Ministerstvem vnitra dělat některé věci atd.

Takže já jenom jsem chtěla tady všechny ujistit, že skutečně to řešíme. Ono dneska paradoxně je velmi dobře zase tato Sněmovna, protože dneska v jednu hodinu začíná sběr žádostí do Integrovaného regionálního operačního programu na sociální bydlení, výzva na dvě miliardy korun. Už máme jednu na jednu miliardu za sebou, takže samozřejmě ty prostory tady jsou. Jde samozřejmě hlavně o ty nízkopříjmové skupiny jako takové.

Ale co považuji k sociálnímu bydlení a k té výstavbě, k těm cihlám, za velmi důležité, je, aby se neřešily osoby v příslušnosti k určité cílové skupině – jsem senior, nebo jsem samoživitelka, nebo jsem taková, nebo maková. My přece musíme řešit to, že tv osoby mají problém s bydlením, a je úplně jedno, jestli jsou samoživitelky, nebo to je sám muž atd. atd. Takže my samozřejmě s obcemi řešíme tyto věci. Pro nás je ale zásadní, že obec si musí říct, co potřebuje na svém území. Přece jim to nebudeme vykládat my tady od stolu. Obec musí přijít s tím: Ano, mám takovou a takovou skupinu obyvatel. Potřebují takovou a takovou pomoc, ale u nás v obci všichni bydlí, ienom samozřejmě se dostávají do nějakých složitějších životních situací. Pak tedy potřebují sociální práci a pomoc od státu, abychom jim pomohli. Druhá obec mně řekne: My máme takové lidi, ale bohužel nejsou byty, my bychom skutečně využili tu výstavbu. Pak je jasné, že obec si může dokonce vybrat, jestli půjde – a na co všechno ie podpora i teď z toho Integrovaného regionálního operačního programu: Chci si koupit byt pro ty lidi? V normálně tržním prostředí zasadit ty lidi do společnosti? Nebo mám opravdu nějaké problémy a chci vystavět nový bytový dům? A pokud chci vystavět nový bytový dům, to je to, co pořád řešíme – my neumíme postavit jeden byt. Takže samozřejmě řešíme bytový dům v tom kontextu pro účely sociálního bydlení. Tam je to omezeno počtem, abychom samozřejmě ty lidi desegregovali a nevytvářeli nová ghetta.

Na druhou stranu pan Čižinský měl velkou pravdu, když jsme spolu o tom mluvili, a on říká: Pozor na to, Praha neumí stavět domy o 12 bytových jednotkách. Kde bychom vzali ty pozemky? To prostě není tak jednoduché! Přesně to jsou pro nás impulzy. Už dneska řešíme stobytové jednotky. Z těch bytů potom oni budou mít nárok na dotaci na 20 % z toho stobytového domu, to znamená, 20 bytů může být za plnou dotaci, zbytek za zvýhodněný úvěr. A to znamená, budeme kombinovat dostupné a sociální bydlení.

Ale opravdu bych tady mohla mluvit hodiny a hodiny, protože je nachystána spousta materiálů, podkladů. My to budeme předkládat do vlády v říjnu letošního roku. Pojďme udělat seminář v září, už bude spousta věcí vydiskutovaných, můžeme si tam o těch věcech skutečně popovídat, ale myslím si, že by to byla vhodnější platforma než tato mimořádná schůze.

Děkuji za pozornost. (Potlesk poslanců hnutí ANO 2011.)

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Já také děkuji. Nyní prosím pana předsedu Farského, připraví se pan předseda Bartoš, následuje místopředsedkyně Aulická, paní

ministryně Němcová, pan předseda Bartošek a pan předseda Stanjura. Prosím, pane předsedo. (V sále je velký hluk.)

Poslanec Jan Farský: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, tak jak zaznívají tady vyjádření jednotlivých klubů a členů vlády, tak z toho vyplývá, že opět nebude schválen program, a tím pádem se ke slovu dostane jenom pár těch, kteří mají přednostní právo. Já bych chtěl ty, kteří jsou v klubech, které dopředu avizovaly, že snad program nemají schválit, ještě požádat o to, ať se zamyslí nad tím, jestli je úplně správné znemožňovat demokratickou diskuzi, znemožňovat vystoupení dalších k tématu, které se skutečně týká mnohých a v mnoha lokalitách je velkým problémem, který se určitě nezmenšuje. To k té formě, která nás tady za chvíli čeká, a doufám, že nebudeme svědky dalšího –

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Pane předsedo, já vás přeruším. Mám pocit, že stoupá hladina hluku v sále. Já bych poprosil o klid.

Poslanec Jan Farský: To k té formě a doufám, že nebudeme svědky dalšího znemožnění demokratické diskuze.

Co se týká merita věci. Já se v tomto rozvzpomenu na své osmileté působení starosty v Semilech, kdy jsme tento problém cítili jako významný a také jsme se ho pokoušeli řešit, ale možnosti starostů byly výrazně omezené. Situace, kdy si pro dávky chodili žadatelé na úřad, kde byly vypláceny sociálními pracovníky, kteří je nevypláceli ze svých peněz, ale státních peněz, což jsou tak trochu ničí peníze, není samozřejmě úplně šťastná. Nenavrhuji, že by to měli vyplácet ze svého, ale navrhoval jsem a tehdy jsem žádal odpovědné pracovníky o to, ať obce připustí ne k finálnímu rozhodnutí, ale ať od nich získávají informace. Sám jsem jim nabízel, protože jsem viděl, že byly několikanásobně předražené ty nájmy v ubytovnách oproti standardnímu bydlení, a to Semily při devíti tisících obyvatelích mají takřka 600 bytů. Takže není to tak, že bychom byli jedna z těch obcí, které rozprodaly bytový fond a vzápětí žádaly po státu dotace na výstavbu náhradního sociálního bydlení. Ale co bylo zvláštní, tak stát tuto podanou ruku odmítal.

A já zároveň chápu naprosto postavení té sociální pracovnice, té úřednice, úředníka, který ve chvíli, kdy za ním přijdou žadatelé o dávku, mnohdy s výrazným zvukovým projevem se domáhají dávky, že ti úředníci nejsou ti, kteří by řekli ne, ne, ne, vy si to nezasloužíte, já tady ušetřím ze státního rozpočtu nějaké peníze a pak budu čelit vyhrožování z vaší strany. Přirozeně v takové situaci vyplácené dávky rostly. A proto, protože myslím, že odpovědnost k veřejným rozpočtům by nám měla být všem vlastní od všech, kteří jsou nějakým způsobem napojeni na veřejné prostředky, jsem jako starosta navrhoval, že jsem ochoten podepsat se pod vyhlášení toho, jaké jsou maximální, průměrné nájmy v té obci, protože pokud má devítitisícová obec 600 bytů, tak už skutečně do cenové hladiny vidíte dost podrobně. Ze strany těch, co vyplácejí dávky, a jejich nadřízených ale bylo řečeno, že děkují, ale že jim to stejně k ničemu není, k ničemu nepomůže.

To je za námi. Tato debata je roky pryč a určitě z toho, že to tehdy nezafungovalo, nebudu nějakým způsobem tady obviňovat současnou vládu. Ale já bych chtěl nabídnout pomocnou ruku ze strany obcí, samospráv, ze strany starostů právě k tomu řešení, aby ubytovny, když už musí být jako řešení některých případů, které se nedostanou k lepšímu ubytování, byly skutečně tím poskytovatelem ubytování a ne extrémně ziskovou oblastí pro jednotlivé pronajímatele a provozovatele těchto ubytoven. Jako starostové tyto informace máme, tato data máme k dispozici. A my nemusíme být těmi, kteří rozhodují, ale jsme připraveni tyto informace poskytnout v rámci celé republiky v jednotlivých konkrétních obcích těm odpovědným, kteří o nich rozhodují.

Protože nejsem přesvědčen o tom, že nějaké plošné řešení, které je tady teď navrhováno, je tím správným. V situaci, kdy oproti těm částkám snížíme doplatek z 80 na 50 nebo na 60 %, se může dít to, čehož jsem byl v naší obci také svědkem, že prostě ti nájemníci podepisují vyšší smlouvy, s vyšší částkou, a ten pronajímatel od nich část nepožaduje, protože to je ta část, kterou stát nepokryje. Ale já bych nerad, aby to vedlo jenom k tomuto. Aby v podstatě se nafoukly ty částky, z kterých vyplývá normativ, a jenom vedly k tomu, že se bude vyplácet plus minus stejně, jenom s větší měrou podvádění.

Takže znovu říkám, je dobře, že tuto debatu otvíráme. Doufám, že jí otevřeme skutečně pro celou Poslaneckou sněmovnu a nejenom pro ty s tím přednostním právem. A za Starosty nabízím pomocnou ruku k řešení tohoto problému a k tomu, aby byl vyřešen skutečně ne v závěru, to znamená ve chvíli vyplácení mnohdy přemrštěných dávek, ale co možná už v tom základu, který k tomuto vyplácení vede. (Slabý potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Já děkuji. A prosím pana předsedu Bartoše. Připraví se místopředsedkyně Aulická.

Poslanec Ivan Bartoš: Vážené kolegyně, vážení kolegové, já se tedy omlouvám, že si beru podruhé dnes toto přednostní slovo. Já si nemyslím, že tahle debata, která se tady vede – a děkuji paní ministryni, že zde vystoupila – je pro ty poslance, kteří tady sedí. Tahle debata reálně je pro těch 300 tis. domácností, které v tuto chvíli nějakým způsobem tyto dávky, jednu nebo druhou, využívají. Prostě ty věci nejsou zde v Poslanecké sněmovně pro nějaké naše potěšení, ale lidé sledují dění v Poslanecké sněmovně. A my se bavíme o velmi rychlém postupu ve věci tohoto zákona. Já jsem tedy zaznamenal třeba zajímavá čísla, a protože tu důvodovou zprávu k tomu jsme studovali, tak mně dost vadí, když se tady v předchozím... vlastně jednou větou, bavíme o tom, že vlastně ta maminka má nějakých 7 200 na dvě děti a to jí stačí. A pak v druhé větě se tady hází s miliardami, jako by se nechumelilo.

Ten předpokládaný odhad úspor na ministerstvu je v maximální výši zmíněn 1,2 mld., pokud se nepletu. Takže žádné úspory miliard, ale 1,2 mld. Já jsem ve své úvodní řeči jasně položil otázku, která se týkala personální náročnosti na úřady práce. Opět, v důvodové zprávě se hovoří o 300 mil. nákladů. Máme my ty lidi, kteří by pak šli kontrolovat do toho terénu? Budou provádět ta opatření, která mají ušetřit

1,2 mld., nikoliv několik miliard? Máme my ty lidi, když v současné chvíli, a byla to velká otázka před volbami, nejsou ani peníze na výplaty sociálních pracovníků v regionech? To není Středočeský kraj, to je Ústecko. Já jsem také ze severu. Jsem z Jablonce nad Nisou, tam je Tanvald, Smržovka. Jezdím do Děčína. Vím, jaká je tam ta situace

Takže ta moje otázka šla skutečně na to, jaká je tato úspora, deklarovaná. V té důvodové zprávě se hovoří o těchto číslech.

Druhá věc, a ta tady zazněla, prostřednictvím pana předsedajícího děkuji kolegovi Bartoškovi, ta tady zazněla také. Tady se hovoří o platnosti od 1. 1. 2019. A pokud ministryně tady zmiňuje, že v podmínkách toho čerpání obchody s chudobou je v tuto chvíli 8,5 tisíce poběratelů těchto dávek, reálně asi tedy 13,5 tisíce lidí, pokud bereme, že to jsou rodiny, a ten program dostupného bydlení z pera MMR není ještě schválen, ten zákon není předložen, mě by zajímalo, jaká je další štace pro tyto lidi na těch ubytovnách, u těch spekulantů. Protože to znamená, jestli my jim tu dávku sekneme k 1. 1. 2019 a nemáme alternativu, kam ty lidi dáme? A je vidět, když se bavíme o 8,5 tisíce, a to říkala paní ministryně, ale 13,5 tisíce, protože ty dávky jsou na dospěláka, tak je v tom také 5 tisíc dětí.

Mě by zajímalo, když ty byty nejsou připraveny, sociální byty nejsou stavěny, neprobíhá rekonstrukce nějakých bytů, ty obce, nejen v Praze, třeba prostě ty byty nemají, a my tedy vyřešíme problém s obchodem s chudobou k 1. 1. v zimě, kam my jako strčíme těch 8,5 tisíce dospěláků a těch 5 tisíc dětí, které evidentně jsou v tom celkovém počtu osob, kteří z toho nějakým způsobem na těch nejhorších ubytovnách žijí? Takže my můžeme kritizovat, a je to správně, ty nedůstojné podmínky, mnoho lidí, kteří tam bydlí, hygienu. Ale do prčic další štace je skutečně jako pod most! A my v Praze chodíme dělat nějaký guláše a rozdávat nějakým potřebným jídlo. Já se potkávám s těmi lidmi, kteří prostě už jsou i na těch charita ubytovnách. A tam máte dvacet dní si to vyřešit, protože podruhé už vám to neobnoví a prostě končíte. A já jsem v 21. století, bohatý střed Evropy, a my skutečně řešíme jako to, že... a prostě ty lidi to nedají, no tak asi na té ulici prostě jako zmrznou, umřou. Nebo tam není žádná další štace. Oni neodejdou někam do sídliště Luník II, to je ta poslední štace, když se podíváte, jak to vypadá u sousedů Slováků u Košic. A tohle je třeba řešit.

A prosím vás, nehrajme si s těmi čísly, jako že to nic neznamená. To je jako 50 tisíc lidí, kteří mají třeba teď nějaké bytové problémy úplně nejakutnější. Ubytovny, azyláky. To jsou prostě normálně živí lidé. A mně to strašně vadí, že se tady vede takováhle jakoby až chladná debata o řešení problému, protože prostě pro mě lidi jako nejsou problém. My chceme, aby lidi v České republice měli kde bydlet, aby mohli důstojně žít. A tam musí být jasný postup i na těch jednotlivých mítinkách, kde je to MPSV, kde je MMR, kde je Ministerstvo financí, aby tady nevznikl nějaký zákon, který řeší jeden fenomén, a neřeší ho de facto, a na druhou stranu jsme si tím prostě vyrobili další velkou skupinu lidí, kteří se přesunou z těch 300 tisíc domácností, co berou nějaké dávky, do těch 50, 60 tisíc, které jsou už teď fakt v prčicích, protože bydlí na těch ubytovnách, v těch azylákách. To je prostě problém.

Takže nahlížejme na to takto a neházejme prosím vás tady miliardy a tady maminky se sedmi tisíci. Prostě jsou to všechno lidi. Tak to jsem chtěl jenom dodat. Děkuji. (Potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Já také děkuji. A prosím místopředsedkyni Aulickou. Připraví se paní ministryně Němcová.

Poslankyně Hana Aulická Jírovcová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Dovolte, abych tedy reagovala ještě i na tu proběhlou diskusi. Také jsem už nechtěla vystupovat, ale víceméně mi to opravdu nedá. Jenom dovolte vaším prostřednictvím na kolegu Bartoše.

Já si právě myslím, že to je právě ten důvod, proč si za KSČM myslíme, že opravdu tohleto není v současné době vhodná diskuse na půdě Poslanecké sněmovny, protože je potřeba si vydiskutovat další navazující problémy a navazující legislativu, která, jak tady řekla i paní ministryně Němcová, tak paní ministryně Dostálová, že se vlastně připravují, a ten soulad je opravdu nutný. Proto si i myslíme, není to prostě na projednání Poslanecké sněmovny. A je opravdu nutné o tom diskutovat, a to jak na třeba půdě nejenom sociálního výboru s příslušným ministerstvem, ale třeba pro výbor regionálního rozvoje atd., protože ta součinnost potom s těmi obcemi je opravdu, opravdu důležitá. A proto vnímáme jako ano, prostě vyskytl se tady i návrh dvou zákonů, nebo novely dvou zákonů, a nemyslím si, že je opravdu vhodné k tomu hned prostě dělat mimořádnou schůzi, když my vlastně nevíme, v jaké podobě a vlastně v jaké konečné fázi to půjde do té Poslanecké sněmovny. Takže to je jedna záležitost.

A možná bych chtěla podotknout... Já se omlouvám, ale já si myslím, že 300 tisíc obyvatel, kteří jsou v této nouzi a o kterých jste tady, nebo prostřednictvím vašeho předsedajícího pan kolega Bartoš mluvil, tak bohužel si myslím, že ty dnešní diskuse opravdu nějak nereflektují a nějak ji nevnímají. Vnímají to úplně, úplně jiní lidé a víceméně i lidé, kteří prostě žijí tím běžným životem, a která prostě, ta situace, je opravdu dlouhodobě, a teď to řeknu, štve.

Úřady práce. Já jsem seděla na úřadech práce k této novele a můžu vám říct, že úřady práce mi jednoznačně řekly: My jsme rádi, že konečně Ministerstvo práce a sociálních věcí přišlo s něčím razantním, po čem voláme. Dlouhodobě voláme. Ať se nám to líbí, nebo ne, jsou tam prostě nějaké zásadní změny, ať už je to umožnění šetření státní sociální podpory. Protože do této doby státní sociální podpora, kde jde vlastně 80 % těch dávek, všech dávek, neměla možnost dělat šetření v místě v bytech. A já tady na kolegu Bartoška vaším prostřednictvím bych jenom dodala – já už jsem mu to samozřejmě sdělila. Víte, jak je nemožné, doslova nemožné prokázat, že když vy přijdete do bytu, kde je 20 lidí, prokázat, že těch 15, 16, že tam jsou na návštěvě. Samozřejmě jim to neprokážete, protože ti zaměstnanci úřadu práce ve spolupráci s městskou policií, se státní policií by tam museli chodit denně. Denně. A to jim prostě neprokážete. Takže to je ten problém.

A že máme teď velký problém s přílivem z Evropské unie a především ze Slovenska, no to je samozřejmě pravda. Nikdo to do této doby nechce řešit. Máme

problém vůbec s jejich socializací, protože ti lidé nejsou schopni vůbec víceméně sociálně komunikovat a vůbec se přizpůsobit nějakému běžnému životu, protože ti lidé to prostě neznají. Chodí k nám ve skupinách patnáct šestnáct členů a další příbuzenstvo na ně navazuje. Je to problém i ve školství, ve zdravotnictví, ale tohle se prostě zatím nikde neřeší. Dopady jsou opravdu razantní. Vyrůstá nám tady třetí a čtvrtá generace, která nezná slovo práce. To je prostě realita. Ti lidé nevědí, co to je pracovat. Neznají pracovní návyky, nevědí, co to je ráno vstávat do práce, a nedaří se nám ani, aby vodili děti do škol, protože oni ráno vstávat nebudou.

Máme tady řízené sestěhovávání. My máme 30 % nepřizpůsobivého obyvatelstva v Ústeckém kraji jenom proto, že máme řízené sestěhovávání. Odkud? Především z Prahy a Středočeského kraje.

Máme zvyšující se počet negramotných lidí. V Ústeckém kraji je to razantní počet, protože nejsme schopni ani ve školství je pomalu naučit číst a psát. Oni se naučí maximálně svůj podpis. Ty děti tam maximálně docházejí, ale učitelé nejsou schopni je něco naučit. Odcházejí nám běžně v 15 letech ze sedmé třídy, protože dneska nemůžou propadnout více jak dvakrát, takže nám běžně odcházejí hromadně na úřady práce a víceméně s nimi nic neuděláte, protože je nikdo nikam nechce, nemají ani dokončené základní vzdělání.

Chtěla bych tady říci, možná to bude někde v návrhu, výjezd sociálního výboru. My jsme měli v roce 2015 výjezd sociálního výboru do našeho kraje. Měli jsme samozřejmě i jiná témata, ale tohle bylo téma, které jsme tam řešili. A myslíte si, že se něco změnilo? Minulé vedení Ministerstva práce a sociálních věcí, ale i pro místní rozvoj, tam de facto byli pečení vaření, a co se změnilo? Nic. Nic. Až nyní se prostě přichází s něčím razantním. Ano, chápu, dopady by někde byly, a proto říkáme, musí se tam navázat to béčko, ať už je to zákon o sociálním bydlení, nebo další legislativní možnosti pro samotné obce a kraje.

Je opravdu potřeba zabránit byznysu s chudobou. Ale chtěla bych vám říci – lidé na ubytovnách, z 80 % jsou tam lidé, kteří prostě neuměli žít ve svých bytech. Odcházeli z nějakých důvodů, ať už samozřejmě dluhové pasti atd., ale z 80 % ti lidé prošli klasickou, standardní formou bydlení a oni prostě nedokázali žít v bytech, a proto zůstali, jsou a končí na ubytovnách. To je prostě realita. Kdybyste se zeptali, co udělají s bytem, který jim dáte jako obec, tak ho prostě zlikvidují, zdevastují. To je pravda.

Já bych jenom chtěla zmínit, že ve státní sociální podpoře, jak je navržena, tak co se týče financí, tam téměř žádné finanční dopady, to znamená ty příspěvky na bydlení, nejsou. Opravdu nejsou. Ano, řeší se tam akorát další věci, kterými by se eliminovaly možnosti zneužívání dávek, a to je především v té části, když se ruší trvalý pobyt, protože bohužel i některé rodiny, a myslím, že to využívají běžně, se záměrně rozdělují tak, že manželé se rozvedou, manžel má hlášené trvalé bydliště na obci nebo na městě a zbytek rodiny prostě pobírá dávky tak, jak potřebuje, protože se posuzují jako samoživitelé a samoživitelky s dětmi. To je prostě holý fakt. Myslíme si, že třeba touto změnou by mohlo dojít k vylepšení té situace a vyeliminují se nám tyto doplatky.

Hmotná nouze – ano, tam je především ta nestandardní forma bydlení. Ale řekněte mi, jak je možné, že se umožňuje do této doby dávat doplatek na bydlení, nestandardní forma bydlení, i na nebytový prostor, kde jenom stavební úřad posoudí, že to vhodné k bydlení je, ale kam ani hygiena nechodí a neposuzuje to. A na základě tohoto rozhodnutí tam může jít ten doplatek. To znamená, my sami jsme dovolili legislativně, že se umožnilo zneužívání doplatku na bydlení do těchto forem bydlení, protože pak si tady stěžujeme, jak ti lidé bydlí. Ano, je to pravda, ale my sami jsme to legislativně umožnili. To je jedna věc.

Chtěla bych říci, že se tam najíždí postupně v rámci legislativy, ale samozřejmě to možná bude nedostačující i v tom návrhu, tam se dokonce zásadní změny navrhují od 1. 7. 2019, ale opravdu si myslím, že je to na značném souladu obou ministerstev i ve spolupráci s Ministerstvem financí, a tak jak se potom tady napříč politickým spektrem vlastně sjednotíme na těch všech úpravách, které s tím souvisejí.

A co je důležité a co my prosazujeme, je revize. Celá revize nepojistného dávkového systému na úřadech práce, protože je to opravdu nehoráznost, co se nyní děje. Myslíme si, že abychom se k něčemu dostali a v něčem uspěli, tak především revize je nutná.

Teď mi dovolte ještě pár poznámek. Práce v terénu – já musím říci, že většinou všichni lidé zainteresovaní do této problematiky, jak z úřadu práce, tak ze sociálních odborů měst, obcí, ale i ve spolupráci se státní policií nebo i městskou policií, se snaží tu situaci řešit, ale bohužel vždycky jen na úroveň nějaké konečné legislativy. Věřte mi, že kdo sedíte v zastupitelstvech měst a obcí, tak na každém zasedání určitě slyšíte, jak si k vám chodí lidé stěžovat, co mají dělat, že už toho mají plné zuby žít s těmito lidmi, protože jedna nepřizpůsobivá rodina vám zlikviduje potažmo celý vchod, protože na sebe naváže další lidi a pak vám zlikviduje celý dům.

A proč myslíte, že z Ústeckého a Karlovarského kraje odchází tolik lidí? Protože už toho mají dost. Oni nechtějí žít tak, aby byli rukojmím ostatních lidí. Vždyť se bojíte o své děti, když jdou do školy. Dneska jsou normální v Ústeckém kraji, v Karlovarském kraji dětské gangy. A čí jsou to děti? To jsou děti právě bohužel většinou těch nepřizpůsobivých obyvatel. A zatím ani policie s tím nemůže nic dělat. A nemyslím si, že třeba dětské gangy byl fenomén jenom Ústeckého nebo Karlovarského kraje. Myslím si, že to je fenomén už vlastně téměř všude. To by bylo opravdu za nás.

Proto bych vás chtěla jenom požádat, abychom si tyto záležitosti, které nás trápí, vydiskutovali opravdu na platformách, které k tomu jsou uzpůsobeny, protože nevěřím tomu, jak tady všichni sedíte, a nemyslím to špatně, ale každý se trošku zaměřujete na jiné téma, že tomu opravdu rozumíte a mohli byste k tomu věcně něco říci. Děkuji. (Potlesk několika poslanců.)

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Já také děkuji a prosím paní ministryni Němcovou. Připraví se pan předseda Bartošek.

Ministryně práce a sociálních věcí ČR Jaroslava Němcová: Vážené dámy a pánové, nechci už dále zdržovat, myslím, že svoji chvilku slávy jsem si dnes už prožila. Nicméně pokud jde zejména o pana Bartoše, ale i vás ostatní, ta čísla, i když hovoříte že ne, tak vidím, že vás zajímají, a velice, tak aby opět nedocházelo i dál k nějakým dezinformacím, tak teď zejména panu Bartošovi přes pana předsedajícího k těm číslům.

Těch dětí není v ubytovnách 5 000, těch dětí je 3 205, celkem to je 13 513 osob, které jsou. Je to na dávky na počet domácností 8 521 dávek měsíčně. Pokud těch 8 521 domácností, neboli pokojů v ubytovnách, jak chcete, rozdělíme poměrově, tak konkrétní čísla jsou: 70 % jsou jednotlivci. Je to 6 204 osob z těch 13 513 osob nebo z 8 521 dávek. Z těch 8 521 dávek jde 1 000 dávek pro dvě osoby, 498 dávek pro tři osoby, pro čtyři osoby je to 333 dávek, to znamená 333 pokojů, kde bydlí tři osoby, 228 pokojů, kde žije pět osob, 109 pokojů, kde žije šest osob a 70 pokojů, kde dokonce bydlí sedm a více osob. To je pro vaši informaci.

Druhá věc, kterou jsem chtěla připomenout na závěr. Byť jsem přesvědčena o tom a myslím si, že velmi efektivní je zejména vzhledem k vašemu času věnovat se návrhům zákonů a novel, když přijdou sem a projdou kolečkem, nicméně pokud jsem slyšela všechny předcházející příspěvky, tak jsem za ně moc ráda. Moc vám za ně děkuji. Jsem velmi optimistická, protože všichni napříč se určitě se shodnete a přistupujete k tomu velmi státotvorně, shodnete se, že nám všem musí záležet na veřejných penězích, které vynakládáme.

Určitě se všichni shodnete napříč, že dávky dnes, tak jak jsou nastaveny, tak jsou zneužívány a nadužívány. A já se velmi těším na to, že pokud obě dvě novely přijdou sem do Sněmovny, tak úplně stejně napříč politickým spektrem se k nim postavíte, protože o tom tyto dvě navržené novely, byť jsou zatím pouze v Legislativní radě vlády, o tom tyto dvě novely jsou. Proto s těmi novelami přicházíme, aby se něco začalo dít. Mohlo se už předtím, nezačalo, proto teď s tím přicházíme.

A abyste ještě také v předvolebním období měli podklady a čísla, pokud je máte rádi stejně jako já, tak si dovolím říct, že konkrétní příklady, které tady mám, je jich asi 15, se týkají rodin úplných, neúplných, seniorů, zdravotně postižených, jaké mají nároky teď a jaké nároky mají poté, zveřejním na webových stránkách ministerstva, abyste, pokud budete vystupovat v médiích, nedávali lživé nebo zavádějící informace a abyste naopak působili velmi znale a věrohodně, znalí věci o těch návrzích, o kterých budete hovořit. To předpokládám, že velice oceníte. Děkuji moc.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Děkuji za vystoupení paní ministryni a nyní mám v pořadí žádosti tří kolegů o vystoupení. Jako první vyzývám pana předsedu Bartoška a připraví se pan předseda Kalousek a následně pan předseda Michálek. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Jan Bartošek: Děkuji, pane místopředsedo. Ano, paní ministryně, za lidovce mohu říct, že jsme připraveni k té diskusi.

Ještě k paní ministryni Dostálové. To čerpání ze strany starostů je proto, že ty podmínky jsou poměrně složité. Já děkuji za tu možnost, že se spolu potkáme, že otevřeme téma Státního fondu rozvoje bydlení. Pevně věřím, že najdeme řešení pro obce, aby mohly budovat svůj bytový fond. Takže děkuji za to, že můžeme tuto situaci řešit.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Děkuji a nyní požádám pana předsedu Kalouska. Prosím.

Poslanec Miroslav Kalousek: Děkuji. V této fázi rozpravy, kdy jsou možné faktické připomínky, jsem se přihlásil s přednostním právem, protože jsem chtěl jenom zareagovat na paní poslankyni Aulickou. Ona nám tady řekla, že o tom přece nemá cenu teď diskutovat na půdě Poslanecké sněmovny, že to patří někam jinam, a pak čtvrt hodiny zasvěceně diskutovala a argumentovala. Jistě kompetentně. Já jsem si ji poslechl s velikým zájmem, nicméně to zakončila tím, že o tom nemá cenu diskutovat a že tedy poslanci KSČM budou hlasovat proti programu schůze. Není to, prostřednictvím pana předsedajícího, trochu nefér, paní poslankyně? Neměli by dostat úplně stejnou šanci všichni? Sedí tady celá řada komunálních politiků, kteří se s tím problémem potýkali v terénu. Jsou tu lidé ze sociálního výboru, z rozpočtového výboru. Já bych si jejich pohled na věc poslechl se stejným zájmem, s jakým jsem poslouchal vás. Ale to byste jim to museli umožnit a schválit program schůze, o což vás prosím.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Děkuji. A nyní poslední přihlášený, pan předseda Michálek. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji za slovo. Já budu tlumočit jenom některé názory svých kolegů, kterým bude zabráněno pronést, nebo vyjádřit se k tomuto tématu, protože plánujete zablokovat schválení programu jednání.

Kolegové z Karlovarského kraje si stěžují, že tedy opravdu příčinou toho, že odcházejí lidé z Karlovarského kraje, nejsou dětské gangy, ale že tam je špatná ekonomická situace. To zaprvé.

Ne všechna města jsou jako Ústí. Když už se bavíme o tom, jak to vypadá v jednotlivých městech, tak bych přispěl svou zkušeností z hlavního města Prahy, které je také specifické a kde je také problém, že přijdou lidé, kteří mají sociální problémy a jsou u nich důvody, proč by měli získat sociální bydlení, a sociální bydlení nezískají. A jedním z těch důvodů, proč ho nezískají, je, že Praha postavila v 90. letech za dotace ministerstva nové domy a do těch domů nainstalovala – které patří hlavnímu městu Praze a jsou sociální, jsou dotované – soudce a státní zástupce. Takže někteří soudci a státní zástupci dneska bydlí v domech, které vlastní hlavní město Praha a platí nájem, 60 korun, zatímco tržní nájem je někde kolem 250 korun za metr čtvereční. Takže takovýmto způsobem se nakládá potom s těmi dotovanými domy, které zaplatí ministerstvo. Ve výsledku to dostanou prominentní skupiny a ti

lidé, kteří potom za námi jako zastupiteli chodí, že by měli mít nárok, aby tam třeba dostali nějakého seniora, který už se nemůže pohybovat nebo ani nemá takový příjem, aby si mohl dovolit standardní tržní bydlení, tak na ty se nedostane kvůli tomu, že je obsadí soudci a státní zástupci, kteří snad mají takové platy, aby si to mohli dovolit.

Takže já jsem chtěl poprosit paní ministryni, aby to mohla zahrnout i do svého připravovaného návrhu, aby městy dotované byty nebyly přenechávány těmto vysokopříjmovým skupinám, ale aby se skutečně dostalo na ty potřebné. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Děkuji. Pan předseda Stanjura, zatím posledně přihlášený. Prosím, pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Děkuji za slovo. Já jsem úmyslně počkal, až vystoupí ti, kteří mohou. Musím říct, že je fakt absurdní situace, kdy tři dámy, které k tomu měly co říct, nám sdělily shodně, že není dobrá doba a místo na to debatovat, aby pak dvě hodiny přednášely své argumenty a ostatním jejich kolegové a kolegyně neumožnily vystoupit. To zaprvé.

Za druhé. Mohl jsem udělat manévr jako kolegové z KSČM, omluvit se a umožnit například místopředsedovi klubu, který je místopředsedou sociálního výboru, aby se svým kompetentním stanoviskem za nás vystoupil. Ale nemyslím si, že to přednostní právo si máme předávat jako peška podle toho, kdo zrovna má tu oblast, která se projednává, na starost v těch stranách či klubech.

Dal jsem si tu práci a porovnal jsem si první programové prohlášení vlády Andreje Babiše, to znamená této vlády v demisi, s programovým prohlášením, které je zveřejněno. Nevím, jestli nakonec to bude nebo nebude v takové verzi, jak to bylo zveřejněno, těch změn je tam skutečně málo, ale o tom mluvit dneska nechci. Chci ocitovat větu, která je v prvním, resp. v programovém prohlášení první Babišovy vlády a která je v návrhu programového prohlášení druhé Babišovy vlády: "Vláda současně prohlašuje, že bude vycházet vstříc kontrole ze strany Parlamentu České republiky, kterému je svou činností odpovědná."

Jedním z nástrojů, jak kontrolovat vládu, který má k dispozici opozice, je svolání mimořádné schůze. Dnes je to pátá mimořádná schůze v tomto volebním období. U této ne, ale u některých předchozích jsme k ní přistoupili z řad opozice v okamžiku, kdy nebyl schválen bod na řádné schůzi. Jak vláda vychází vstříc kontrole ze strany Parlamentu, jak sama píše? Tady je vidět, že papír, v tomto případě můj tablet, snese úplně všechno. První tři mimořádné schůze proběhly tak, že tak jako dnes vystupovali pouze ti, kteří mají přednostní právo, a když si spočítáte ten poměr, tak vždycky vláda je v početní výhodě, protože 17, 16 či 15 členů vlády má přednostní právo, pak funkcionáři stran, předsedové klubů, tady je to rozloženo rovnoměrně, každá strana dvě, a pak vedení Sněmovny. Všichni víte, jak je politicky složeno. A přesto, že vláda současně prohlašuje, že bude vycházet vstříc kontrole ze strany Parlamentu České republiky, tak první tři schůze neproběhly díky tomu, že proti návrhu programu hlasovali poslanci hnutí ANO, poslanci KSČM a poslanci SPD. Nicméně z těchto tří stran je pouze jedna vládní, jedna je polovládní, kolegové vlevo, a jedna by chtěla být vládní, takže se snaží s tou vládou hlasovat, aby si toho někdo všiml, že jsou

připravení být vládní. Takže v tomto okamžiku vlastně vládní poslanci, polovládní poslanci a rádoby vládní poslanci znemožňují, aby Parlament prováděl svoji kontrolní roli.

My jsme to dneska neudělali, přestože můj místopředseda a místopředseda sociálního výboru Jan Bauer je na místě, určitě má za občanské demokraty co k tomu říct, ale nebudeme hrát tu hru na peška a předávat si přednostní práva. Ale co mi přijde fakt nefér, a to je pro paní poslankyni prostřednictvím pana místopředsedy, za prvé si vzít toho peška, pak tady s tím přednostním právem věcně diskutovat a současně říct: my jsme se rozhodli, že vy ostatní věcně debatovat dnes nemůžete, že dnes není vhodná doba a vhodné místo. Já s tím i částečně souhlasím. Když se podíváte na seznam poslanců, kteří podepsali tu žádost, tak my mezi nimi nejsme. Nicméně pokud významná skupina poslanců to debatovat chce, tak si myslím, že ta debata zatím byla věcná, racionální, neobávám se toho, že pokud by byl schválen program, že by se tón té debaty změnil v nějaké ostré politické půtky.

Já nebudu suplovat práci Honzy Bauera, jenom řeknu, že určitě v těch návrzích – a my jsme si vědomi, že to jsou návrhy – jsou věci, které mají naši podporu, a jsou věci, které nemají naši podporu, a jsou věci, které jsou k diskusi, kde ještě hotový názor nemáme. Připadá mi lepší mít mimořádnou schůzi než seminář. Takové to jako – teď neotravujte s mimořádnou schůzí, uděláme si seminář. Víte, jaká je často účast, jak je to komplikované, máme jiné výbory, jiné podvýbory, máme nějaké akce v regionech, takže mi to přijde vždycky takové alibistické. Já to taky občas navrhuji. Když chci něco zdržet, tak přerušíme bod. Než proběhne osm seminářů, rok ušetříme a za rok se k tomu sejdeme.

Dneska ten seminář proběhl, měli jsme tři panelisty – paní ministryni práce a sociálních věcí, paní ministryni pro místní rozvoj a paní místopředsedkyni klubu KSČM, nicméně fórum nemohlo debatovat. Takový jako zvláštní seminář, kde vystoupí jen ti řečníci, ostatní je mohou poslouchat, pak mohou jet domů, možná v kuloárech si mohou něco říct o coffee breaku a tím to končí. Už končím i já.

Já myslím, že se nemáte bát té diskuse, klidně hlasujte pro program. Za občanské demokraty případně vystoupí jeden člověk, který se tomu věnuje odborně, dlouze, rozdělí podrobně ty části, které podporujeme, ty které nepodporujeme, ty, o kterých jsme připraveni debatovat, o těch parametrech. Nebo jsme neměli vystupovat, seminář se neměl konat, všechny tři vystupující měly zůstat sedět, ne že budou mít svoje půlhodinové vystoupení a upřou právo, resp. jejich kolegové upřou právo ostatním na ta vystoupení reagovat. Pak bych tomu rozuměl, v 10.15 bychom odešli, je seminář v září, vymalováno. Ale to je poměrně jednostranný seminář, to není seminář, to je prostě přednáška těch, kteří přednášet mohou. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak já děkuji panu předsedovi. Nyní se táži, zdali je nějaký další zájem o vystoupení. Nemám tady další zájem o vystoupení, takže nyní budeme hlasovat o celém návrhu pořadu 15. schůze Poslanecké sněmovny, tak jak byl písemně předložen. Já zagonguji, pochopitelně vás všechny odhlásím, takže se prosím přihlaste znovu svými hlasovacími kartami. (Krátká pauza.) Tak, já si myslím, že jsme tady již v dostatečném množství, abychom mohli hlasovat.

Znovu zopakuji – nyní budeme hlasovat o celém návrhu pořadu 15. schůze Poslanecké sněmovny, jak byl písemně předložen.

Já zahajuji hlasování. Kdo je pro návrh pořadu, stiskněte tlačítko a zvedněte ruku. Kdo je proti návrhu pořadu, stiskněte tlačítko a zvedněte ruku.

V hlasování číslo 2 přihlášeno 131 poslanců, pro 52, proti 3, zdrželo se 76 poslanců. Program nebyl schválen.

Takže vážené paní poslankyně, páni poslanci, projednali jsme stanovený pořad 15. schůze Poslanecké sněmovny, kterou tímto končím. A připomínám členům organizačního výboru, že 16. schůze organizačního výboru se koná dnes od 13 hodin. Přeji hezký den.

(Schůze skončila v 11.14 hodin.)